

WESTERN ROMAN
LASO
cijena 25 d broj 512

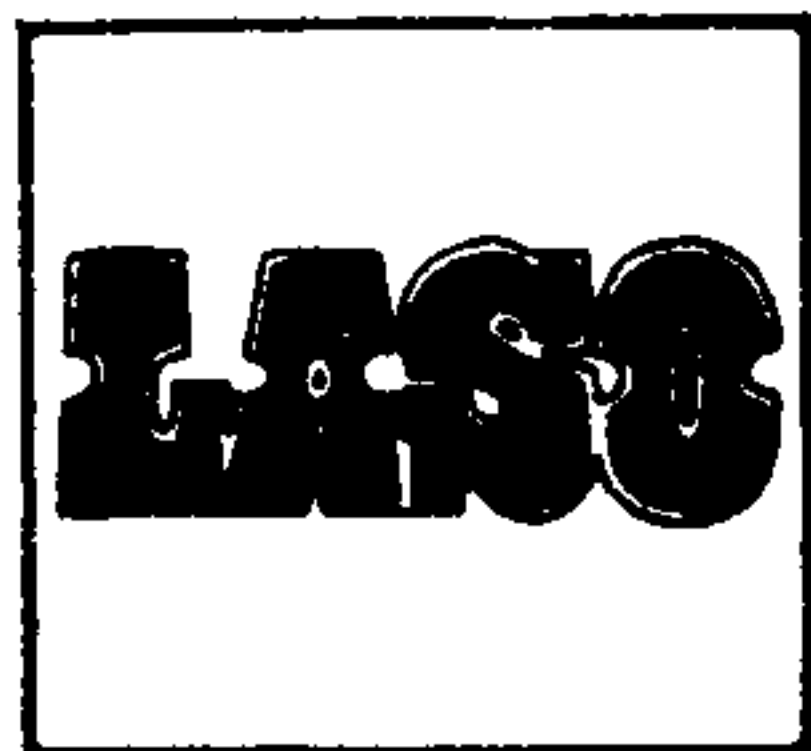
VUČJA GLAVA

John Benteen:

VUČJA GLAVA

LASO 512

JOHN BENTEEN: VUČJA GLAVA

Naslov originala: WOLF'S HEAD

Recenzija: Boris Kolar, filmski radnik

Copyright: John Benteen, posredstvom VPA, Zagreb

Prijevod: L. Usmiani

Grafički urednik: Ivica Bartolić

Urednik: **Marcel Čukli**

SAVJET REDAKCIJE: Josip Adaković, dr Vladimir Anić, **dr Adolf Dragičević** (predsjedavajući), Nenad Brixy, Ljudevit Bauer, inž. Vesna Gazdag, Igor Golik, Marija Jurela, Borivoj Jurković, Želimir Košćević, Nada Šoljan, Ismet Voljevica, Ana Župan-Bender – GLAVNI I ODGOVORNI UREDNIK: Borivoj Jurković

LASO – Izlazi svaki tjedan – Izdavač: RO Novinsko-izdavačka djelatnost SOUR-a «Vjesnik» n.solo., 41000 Zagreb, Avenija bratstva i jedinstva 4 – Adresa uredništva «Laso», Redakcija «Romani i stripovi», 41000 Zagreb, Avenija bratstva i jedinstva 4, telefon: (041) 515-555 i 519-555 – Tisak: RO Štamparska djelatnost «Vjesnik» n.solo – OOUR Novinska rotacija n.sub. 6 i OOUR TM n.sub. 6, 41000 Zagreb, Avenija bratstva i jedinstva 4.

Copyright (sva prava za Jugoslaviju) «Vjesnikova» Press agencija Zagreb. Cijena pretplate za godinu dana iznosi 1300 d ili 1170 d s popustom od 10 posto, a za 6 mjeseci 650 d ili 585 d s popustom. Samo unaprijed placena pretplata osigurava popust od 10 posto. Pretplata se uplaćuje općom uplatnicom u korist računa 30101-833-1216 SOUR «Vjesnik», Interna banka, s oznakom za «Laso». Cijena za inozemstvo: DM 1,80, ASCH 10,00, SFRS 2,00, HFL 2,00. – Cijena inozemne pretplate za šest mjeseci: DM 36,00, SKR 63,00, ASCH 250,00, FF 74,00, SFRS 36,00, HFL 27,00, US\$ 15,00 – Uplata za devizni račun 30101-37-7210-256 – Privredna banka Zagreb (za «Laso»).

Ekonomska propaganda: «Vjesnik», Agencija za Marketing, Zagreb, Trg bratstva i jedinstva 6. Zadnja kolor-stranica 13000 d c/b stranica 9000 d.

Oslobodeno plaćanja poreza na promet mišljenjem Republičkog sekretarijata za prosvjetu, kulturu i fizičku kulturu SRH broj: 2935/7-1973 od 26. XI 1973.

LASO 512 izlazi 5.08.1983.

I

Hotel se nalazio blizu starog prenoćišta. Pod sobe bio je prekriven izlizanim linoleumom, na kojemu je stajao stari željezni krevet. Unutra je zaudaralo po prljavštini, znoju, dimu i viskiju. Fargou to nije smetalo jer je znao da se neće zadržati ovdje.

Bio je to vrlo visok čovjek, širokih ramena, uskog struka i jakih nogu. Na koščatom licu najviše mu se isticala jaka brada i sive, hladne oči, premda je u njima bilo živosti. Još nije imao četrdeset godina, a kosa mu je bila posve sijeda. Bio je, bez svake sumnje, ružan, ali to je bila ružnoća koju su žene obožavale. Nije se morao osobito truditi oko njih ako je neku poželio.

Fargo se prisjetio pukovnika koji ga je naveo da se počne baviti ovim poslom. kada se odmarao, pukovnik je bio u pokretu. Po naravi pustolov, upravo se bio vratio s lutanja po Amazoni. To putovanje ga je prilično

iscrpilo. Kad ga je Fargo ponovo susreo u El Pasu, pukovnik se još oporavljao od groznice i prilično je smršavio.

Bio je to tajni sastanak u pukovnikovu hotelu. Tjelohranitelji i čuvari nisu se vrzmali oko lo.

– Radio si u šumama – reče pukovnik. – Sjeća, zar ne?

– Da. – Fargo dohvati čašu odličnog burbona.

– Znaš li taj posao?

– Odlično – odvrati Fargo bez prizvuka samohvale.

– Pa onda... – pukovnik je oklijevao. – Bio bi pogodan za posao što ti ga namjeravam ponuditi. Ali neću ti moći mnogo platiti.

Fargo ga pogleda. To je bio jedini čovjek na svijetu kojega je poštovao i volio. Bio je vrlo sličan njegovu ocu. U njihovu odnosu nikad nije bio važan novac, i to otkako je Fargo spasio pukovniku život u nekom puškaranju na Kubi.

– Kako da ti pomognem – upita Fargo.

– Bit će mi teško objasniti o čemu je riječ – reče pukovnik.

– Ipak mi objasni.

– Dobro – pukovnik ustane i počne šetati po sobi svojim karakterističnim dugim korakom.

– Fargo, mi ćemo brzo iscrpsti ovu zemlju.

– Ne vjerujem – odvrati Fargo. – Ovo su velika prostranstva.

– Ali ne dovoljno velika – reče pukovnik. – Danas, 1916. godine, možda i jest, ali jednog dana će nam postati pretijesna. Jednog dana ova će zemlja biti puna ljudi. Vrvjet će od njih.

– Nadam se da to neću doživjeti – reče Fargo. – Prije nego što dođe do toga, podvit ću rep i pobjeći.

Pukovnik je bio gotovo tužan.

– Znam. Ti i ja smo vrlo slični. Volimo osamljena mjesta. Smetaju nam logorske vatre drugih. Ti nisi stvoren za život u civilizaciji, a nisam zapravo ni ja. Ipak to neće promijeniti činjenično stanje. Ljudi stvaraju obitelji, množe se, dolaze doseljenici, ovdje će postati pretijesno. Ne budemo li pažljivi i dođe li do toga, uništiti ćemo ovu zemlju. Iscrpiti ćemo sve rudnike, posjeći sva stabla, plodna zemlja pretvorit će se u pustinju. – Usne mu se stisnuše ispod sijedih brkova: – To se i prije događalo. Sve civilizacije što su propale najprije su posve iscrpile svoju zemlju. Sjeti se

Grčke. Ostao je samo kamen. Pogledaj Sjevernu Afriku, tamo gdje je nekoć sve bujalo i cvalo, sad je pustinja. To možeš zapaziti i ovdje u Teksasu. Neobazrivo iskorištavanje zemlje pretvorilo je golema prostranstva u pustoš obraslu samo kaktusima. A nekad je ovdje bujala sočna zelena trava. Farmeri se nisu obazrivo koristili tom zemljom. Nisu vodili računa da ovdje nema dovoljno kiše i da takav način iskorištavanja zemlje ubrzo pretvara tlo u pustinju.

– Vidio sam što se događa i od toga mi se smučilo – reče Fargo. – Zbog toga u posljednje vrijeme najviše vremena provodim južno od granice.

– U redu – reče pukovnik.

– Govorimo o šumskim bogatstvima, o šumama. Znamo da smo bogati šumama, ali da li je to točno? Ti znaš da postoje dva načina sječe šume: selektivna sječa i ona druga, kad sve posiječeš i odeš, ne brinući se što će iza tebe ostati pustoš. Misliš samo na dobit.

– Tako većina radi.

– Točno. A to je protuzakonito. Trebali bi paziti kako sijeku šumu. Kad sam ja bio predsjednik, jedan od glavnih zadataka što sam ih postavio administraciji bio je da se urede nacionalni parkovi, rezervati, ograniči sječa, jednom riječju, da se sačuva nešto od tih bogatstava i za naraštaje koji će doći. Sada je drukčije. Više nisam na vlasti.

— U čemu je razlika? — upita Fargo.

Pukovnik sjedne i uzme čašu s pićem:

— Jesi li ikad čuo za područje zvano Vučja Glava?

— Jesam — Fargo će nakon kraćeg razmišljanja. — To su guste šume, uglavnom crnogorica, oko rijeke Vučja Glava. Otkad je potpisala mir s Indijancima, država je vlasnik tog područja.

— Točno — pukovnikove oči zasvjetlucaju. — Kad sam ja bio predsjednik, nastojao sam sačuvati to područje netaknuto, premda su drvosječe željele te šume. U redu, drvo nam je potrebno, ali važan je način na koji siječemo šume. Sijeku se samo velika, stara stabla, a mlada se ostavljaju da rastu. Kad bi se tako radilo, područje od Vučje Glave imalo bi neprocjenjivu vrijednost za generacije koje će doći.

— Razumijem — reče Fargo.

— Interesi šumskih radnika napokon su zadovoljeni. Prisilili su Kongres da skine zabranu iskorištavanja šumskih bogatstava oko Vučje Glave. Ipak se moraju držati propisa: selektivna sječa. Tko je god dao ponudu za kupnju šuma, morao je prihvatiti taj uvjet.

— U čemu su nastale teškoće?

— Velika kompanija sa Sjeverozapada, koju vodi Alec MacKenzie, dala je jednu od najboljih ponuda. Alec i ja smo išli u

lov zajedno. On je dobar čovjek, Fargo. Iskren. Dobro je podmetnuo leđa za prava šumskih radnika. On poštuje zakon i pridržava ga se u svakoj pojedinoj sitnici. To ga stoji prilične novce. Na to ne troše novac oni koji bezobzirno sijeku šume. Ali Alec je takav i ne može biti drugačiji.

Pukovnik srkne velik gutljaj iz čaše.

— Dao je sve što ima samo da uspije dobiti područje oko Vučje Glave. Državi mora platiti sljedeće zime, u vrijeme kad drvena građa rijekom već treba da stigne do pilana i kad bi morao dobiti novac. Ako ne uspije u tome, propast će ugovor s vladom, neće se više moći boriti za prava šumskih radnika i država će sklopiti ugovor s drugim kupcem, Lasher Lumber Company.

Fargove oči se suze:

— Govoriš li to o Saulu Lasheru?

— Poznaješ li ga?

— On je pasji sin — odvrati Fargo. — Ubio bi i svoju baku za jedan novčić. Protjerali su ga iz sjevernog Michigana zbog prljavih poslova. Kad ide u sječu, iza njega ne ostaje baš ništa.

— Upravo tako — složi se pukovnik. — Ako MacKenzie ne plati na vrijeme, Lasher će dobiti Vučju Glavu. A on će taj kraj pretvoriti u pustinju. — On pogleda Fargoa: — Ne želim da MacKenziju propadne ugovor.

Ne želim da Lasher dobije u ruke Vučju Glavu.

— Je li to moj dio posla? — upita Fargo.

— Jest. Alecu je vrlo teško. Sabotaže... Sve mu ide naopako. Postoji vjerojatnost da je Lasher među MacKenzijeve radnike ubacio svoje ljude. Bilo kako bilo, MacKenzie je u zakašnjenju. Posao mu ne ide onako kako je bio planirao. Ako ne uspije posjeći više šume, neće uspjeti na vrijeme dovesti drvo do Puget Sounda i Lasher će dobiti ugovor. Ja ne želim da se to dogodi. Ova zemlja ne želi da se to dogodi. — Pukovnik zastane. — Ti si dobar drvosječa, a osim toga, dobar si borac, revolveraš. Najbolji kojega poznam. Fargo, moraš pomoći MacKenziju da rijekom doveze drvo na vrijeme, da prije toga posiječe dovoljno stabala i da može platiti državi. Nije u pitanju samo dobitak moga prijatelja, već i dobrobit ove zemlje.

Fargo polako ustane:

— Nisam dugo bio u šuma. Potrebno mi je malo promjene.

— Čekaj malo — reče pukovnik. — Već sam ti spomenuo da ti ne mogu mnogo platiti.

— Do vraga s tim — odvrati Fargo. — Koliko će biti MacKenzijev dobitak ako uspije sklopiti ugovor?

— Najmanje četvrt milijuna dolara. Možda i više.

Fargo se nasmiješi. Izvadi dugu cigaru i stavi je među svoje

savršeno bijele zube. Pripali, otpuhne dim i pogleda čovjeka koji je sjedio na drugoj strani stola.

— Želim deset posto od toga, ako MacKenzie na vrijeme doveze drvo.

Pukovnik ga pogleda, a onda se kratko nasmije:

— U redu. Rekao bih da će tako i biti.

— Prema tome, ti mi ne moraš ništa platiti. Mogu se s njim dogovoriti.

— Da... da, naravno — reče pukovnik. — ali, Fargo... Morao bih te upozoriti. Kad smo se sastali, MacKenzie mi je već bio rekao kako je među svoje radnike ubacio tri agenta. Nastojao je otkriti tko mu ometa posao. Sva trojica su mrtva. Sva trojica su stradala u nesrećama u logoru. Na jednoga je pala debela čelična žica. Na drugoga je palo upravo posječeno stablo. Treći je nađen u potoku blizu radilišta. Utopio se.

— Jesu li bili profesionalci?

— upita Fargo napućivši usta.

— Drvosječe? Da.

— Da li su bili revolveraši?

Čovjek sučelice njemu neko je vrijeme sjedio šutke, a onda progovorio:

— Ne kao ti.

Fargo se nasmije i prebaci cigaru s jednoga kraja usta na drugi:

— Pristajem.

Pukovnik je bio očito obradovan:

— Pokušat ćeš?

– Svakako. Krenut ću noćnim vlakom na sjever.

* * *

Skine hlače što ih je obično nosio i obuče jedne od jelenje kože. Zatim baci na stranu svoje vojničke čizme i obuče teške, velike, kakve nose drvosječe, s velikim metalnim čavlima na potplatima. Oko prsa zakopča opasač s koricama za revolver i preko toga navuče lagani kaputić. Ljeta su u Seattleu prilično svjež, ali to njega nije osobito smetalo. Haljetak mu je služio da sakrije revolver. Zatim stavi nož u korice, ostale stvari spremi u veliki kovčeg, zaključa ga i gurne pod krevet.

Pripali cigaru, zadrži je među zubima i uzme šešir, star i olinjao. Vjerojatno je nekoć pripadao nekom vojniku.

Krene u prizemlje. Oštri metalni čavli na njegovim čizmama strugali su iverje sa starog drvenog stubišta, prilično izlizanog od sličnih čizama što su godinama prelazile preko njega.

Izišao je na Skid Road. U gradovima poput Seattlea, Tacome ili Portlanda, gdje je bila razvijena drvna industrija, u ovoj je ulici bio niz jeftinih lokala, gdje su drvosječe davali oduška svom raspoloženju nakon višemjesečnoga teškog rada u gustim šumama, daleko od civilizacije. Poželjeli bi mnogo svjetla, viskija, a više od svega žena. Skid Road je udovoljavala njihovim željama.

Fargo je prolazio pokraj niza vrata kroz koje je dopiralo slabo svjetlo i prigušeni zvuk ragtime glazbe. MacKenzie mu je objasnio kamo mora poći. Veliki Duke Hotchkiss je bio šef, nadzornik šumskih radnika. Morao ga je naći na mjestu zvanom Blue Ox.

Fargo je bio pronašao MacKenzija u njegovu uredu na splavi što je plutala na mirnoj vodi, između balvana što su čekali da ih voda odvuče do pilane. Kad su ostali nasamu, Fargo mu pruži pukovnikovo pismo.

MacKenzie je bio pravi Škot, visok, mršav, stroga lica. On vrati Fargu pismo:

– Dakle, ti si taj.

– Posao koji si preuzeo vrlo je opasan – MacKenzie je punio lulu. – Osim toga, svi moji ljudi navikli su na težak rad. Međutim, postoji netko tko mi nastoji što više otegnuti i otežati posao. Netko tko radi protiv mene. Ako ne otkrijem tko je to, naći ću se u gadnoj neprilici.

– Ako otkriješ tko je to, bit ćeš bogatiji za četvrt milijuna dolara.

MacKenzijsve hladne plave oči zasvjetlucaju i on potvrdno kimne glavom.

– Tražim dvadeset tisuća dolara ako uspijem da tvoje drvo na vrijeme stigne u Puget Sound i ti dobiješ novac od ugovora.

– Oh, pa to je skupo.

– Ne toliko koliko bi mogao izgubiti ako ne uspiješ.

– Istina. – Škot ponovo stavi lulu među svoje žute zube: – A što ako iz ovoga izađeš poražen?

– Ako izgubim, zakopat će me negdje u šumama oko Vučje Glave. Ti ćeš platiti obavljen posao, a ne prazna obećanja.

Fargo je znao kako treba razgovarati s ljudima poput MacKenzija.

– Neka bude tako. Daj mi ruku – MacKenzie mu stisne ruku.

Fargo je znao da ovaj stisak znači više nego bilo kakav ugovor napisan na papiru.

– Ipak te ne mogu zaposliti. Moraš otići velikom Dukeu.

– Hotchkiss? Čuo sam za njega. Najbolji čovjek za poslove oko sječe.

– To je točno, ali ti ne znaš da on može biti zao i da je teške naravi. On zapošljava nove ljude i pri tom je vrlo sitničav. Postat će sumnjičav ako dozna da sam te je zaposlio. Tebi sve prepuštam. Ti ga moraš nagovoriti da te primi.

– Uspjet ću – kimne Fargo.

– Nije važno na koji način. Zanima me da li sumnjate u nekoga tko bi mogao ometati sječu i prijevoz?

– Ako si pomislio na Hotchkissa, onda griješiš. Duke i ja radimo zajedno dvadeset godina. On mi je posve odan. Međutim... – MacKenzie mahne rukom – zacijelo ti je poznato da mi ovdje vodimo velik posao.

Fargo kimne:

– Dakako. Imate sve potrebne strojeve.

– Točno. Danas se najviše isplati raditi strojevima. Međutim, kad si mehaniziran, ovisiš o tom strojevima. Oni se lako mogu pokvariti. Pukne lonac, iskoči vijak, i već ti posao zastane, a ti si u trci s vremenom. Za onaj stroj popravak traje jedan dan, za drugi pola dana, i tek što si trepuno okom, već si tjedan dana u zakašnjenju. Ipak ti mogu jamčiti svojim životom da Duke nije umiješao svoje prste u to. Poznajemo se dugo. Unatoč svim preprekama, Duke uspijeva dobiti balvane iz stabala. Do jeseni će se Vučja glava napuniti balvanima i mi ćemo ih pustiti niz rijeku sve do Sounda, do tvornice. Znaš li upravljati splavima i služiti se drvenom motkom?

– Plóvio sam mnogim rijekama – reče Fargo.

– To će biti kjučan trenutak za dovršenje našega velikog posla. Kad jednom pustimo balvane niz rijeku, ništa nas više neće moći zaustaviti, osim ako netko uspije izgraditi prepreku između dvije obale. – MacKenzie stisne oči: – Ipak je vođenje drva niz rijeku najopasniji dio posla ako tome nisi vješt. Kad sam bio mlad, i sâm sam to radio. Izgubio sam mnogo prijatelja u rijekama. Izgubili bi ravnotežu, pali u vodu i više im nije bilo spasa. Sretni su bili oni koji su se odmah utopili.

Fargo ustane:

– Ne moraš mi govoriti o tim stvarima. Svoj ću dio posla dobro obaviti. Radije mi kaži gdje bih mogao pronaći Hotchkissa?

– U Blue Oxu. Budi pažljiv s njim, Fargo! Neka te zaposli kao i svakoga drugog.

– Učinit ću sve što budem mogao – odvрати Fargo i izađe.

* * *

Pred vratima Blue Oxa je oklijevao. Onda ih bučno otvori i zalupi za sobom. Znao je kakvu će ulogu odglumiti pred Hotchkissom, osim ako ga netko ne prepozna. To ne bi bilo dobro.

Ušavši, pogledom je pretražio zadimljenu prostoriju. Bila je prepuna drvosječa koji su željeli upiti što više lijepih trenutaka prije nego što se ponovo vrate u surovu šumsku divljinu. Za njih su ti lijepi trenuci i dobar provod značili ispijanje ogromnih količina pića i »kupovanje« što većeg broja žena, sve dok im ne ponestane novca.

Blue Ox je činila sve da ih što bolje usluži pićem i ženama. Konobari su jurcali naokolo s poslužavnicima, a unutra je bilo i mnogo oskudno odjevenih žena grubih lica. Jedva su oskudnom odjećom pokrivale noge i grudi i time navodile ljude da još više piju. Tog trenutka Fargo nisu zanimale žene. Tražio je Dukea Hotchkissa.

Onda ga je spazio, golemoga, visokog, kako drži dvije žene. Na grudima im je držao svoje dvije ogromne šape. Fargo se

blijedo nasmiješi i krene prema baru. Prišao je posve blizu Dukeu i ženama. Bio je niži petnaestak centimetara od toga gorostasa. Udario ga je po leđima:

– Hej, Duke!

Hotchkiss se okrene i pogleda ga svojim svijetloplavim očima. Bio je otprilike istih godina kao i Fargo, golema mišićava tijela u jednostavnoj košulji i jeleljim hlačama. Zagledao se u Fargo:

– Tko si ti, do vraga?

– Neal Fargo. Čuo sam da tražiš radnike za jesensku sječu, a ja tražim posao.

– Kakav posao? Nisu mi potrebni novi ljudi. Sva su mjesta popunjena! – Fargo je bilo simpatično iskreno, gotovo lijepo Dukeovo lice. Duke je čvrsto stisnuo grudi onih dviju žena: – Zar ne vidiš da sam zauzet!

– Ja želim taj posao. – Fargo je bio tvrdoglav.

– Hoćeš li me pustiti na miru? Rekao sam ti da mi nisu potrebni novi radnici i gubi mi se s očiju. Podi Lasheru. Možda on treba nekoga.

Hotchkiss okrene Fargo leđa. Fargo se nasmiješi. Kad se njih dvojica potuku, toga će se svakako sjećati cijeloga života. Nije dugo sudjelovao u dobroj tučnjavi. Može se dogoditi da uopće neće dobiti borbu jer je Duke bio suparnik vrijedan poštovanja. On zgrabi Hotchkissa za rame:

– Hej, Duke...

Div se okrene. Lice mu je bilo ljutito:

— Slušaj, momče! Već sam ti kazao da mi nitko nije potreban. Moli nekoga drugoga za posao.

— Nemoj tako sa mnom razgovarati — reče Fargo. — Slušaj, ja mogu raditi sve poslove u šumi. Moram dobiti posao. Moraš me zaposliti.

Hotchkiss se napokon nasmiješi:

— Momče, neću ni mrdnuti malim prstom oko toga, osim što ću ti možda nos sravniti s licem.

Fargo je čekao taj trenutak. On se odmakne.

— Hoćeš li me zaposliti ako se potučem s tobom? — tiho će on.

— Ako se budeš borio sa mnom, više nećeš biti sposoban za ijedan posao.

— Možda ću te i pobijediti. Hotchkiss se zagleda u njega, a onda se nasmije:

— Još me nitko nije pobijedio. Ako uspiješ, dobit ćeš posao, pa makar morao otpustiti nekoga.

Fargo stisne šake:

— Dakle, moram se boriti. Hajde, navali!

Hotchkiss se uspravi i pogleda ga ne vjerujući.

— Zar će ovaj mekušac... — Onda se nasmije: — U redu. Ako želiš umrijeti, to je bila tvoja želja i tvoj problem.

II

Duke zamahne pesnicom. Fargo se izmakne u posljednji

trenutak. Čuo je kako mu je šaka zazujala kraj uha. Nije pokušao vratiti udarac već zamahne nogom i pogodi Dukea u trbuh. Ovaj bi udarac zacijelo onespobio čovjeka obične snage, ali ne i Dukea. Samo je malo posrnuo. U taj čas navali Fargo. Zadao mu je nekoliko munjevitih udaraca i Duke je svom težinom pao na bar. Postalo mu je jasno da pred sobom ima profesionalnog borca pa zadovoljno zagunda. S ovom čovjekom se vrijedi boriti. Fargo je shvatio što je Duke pomislio i htio je iskoristiti priliku prije nego što se div oporavi od udaraca. Duke je već bio spreman da ga dočeka.

Borba nije trajala više od pet minuta, ali Fargu se činilo da traje čitavu vječnost. Spasila ga je njegova brzina i pokretljivost, čime je izbjegavao Dukeove najopasnije udarce i uspijevaio mu zadati nekoliko prilično neugodnih udaraca svojom teškom okovanom čizmom. Na kraju ga je Duke ipak uspio svojom ogromnom ručetinom uhvatiti za nogu i doslovce izbaciti na prašnjavu ulicu. Bio bi mu čizmom smrskao glavu da se Fargo nije krajnjim naporom izvio u stranu i istovremeno podmetnuo nogu, pa je Duke tresnuo o tlo. Fargu nije bilo teško onespobiti Dukea, jer ga je pad ošamutio. Premda mu je krv tekla iz nosa, usta i ušiju, Fargo se uspio nasmiještiti.

Oko njega se skupila gomila iz gostionice.

– Pa ti si uspio pobijediti Dukea!

– Do vruga, čovječe, još nitko nije uspio pobijediti starog Dukea!

– Momče, čisti se odavde prije nego što se Duke osvijesti!

Fargo ovlaži raspuknutu usnu:

– Neka netko donese kantu vode.

– Već je ovdje! – vikne netko i doda mu kantu.

Fargo jedva uspije podignuti vjetro i sasuti hladnu vodu na nepomičnog Dukea.

Krupni čovjek se pomakne, nešto promrmlja i otvori oči. Pokuša se pridignuti, ali Fargo stavi svoju nogu na njegova prsa:

– Polako, Duke.

– Proklet... – Duke pokušava trepnuti natečenim očnim kapcima, ali ponovo legne na tlo pritisnut Fargovom čizmom.

– Ako želiš još jednu rundu, morat ćemo se najprije malo odmoriti – reče Fargo.

– Još jednu rundu? – Duke je odmahivao glavom. – Čovječe, pa ti si dobio ovu borbu.

– Jedva – reče Fargo, makne nogu s Dukea i sjedne kraj njega na cestu. – Jesam li dobio posao?

Duke uspije krvavom, drhtavom rukom izvući paketić cigareta, izvuče dvije i pruži ih Fargo. Ovaj ih jedva uspije pripaliti i pružiti jednu Dukeu, jer su mu drhtale ruke.

– Momče, ako znaš rukovati

velikom sjekirom kao što znaš upotrebljavati svoje šake, onda bi nas dvojica sami mogli posjeći cijelu šumu oko Vučje Glave. Tko si da si, dobio si posao.

– Zovem se Fargo. Neal Fargo.

Hotchkiss se zagleda u njega:

– Onaj Fargo? Onaj koji je sudio gužvu u Salmom Rapid-su 1912. godine?

– Upravo taj.

– To si mi morao reći prije nego što...

– Onda bismo propustili ovu borbu.

Duke se grohotom nasmije. Obojica ustanu. Koljena su im klecala. Duke stavi ruku na Fargova ramena:

– Kad netko pobijedi Dukea, onda Duke časti. Hajdemo, Fargo!

* * *

U pokrajnoj sobi Blue Oxa Fargo i Hotchkiss su ispraznili cijelu bocu pića. Duke je Fargo ispričao mnogo više nego su mu rekli MacKenzie i pukovnik, a ono što mu je ispričao, nije zvučilo nimalo ohrabrujuće.

– Fargo, zacijelo nigdje nisi vidio bolje šume nego što je ova oko Vučje Glave, samo je teško, vrlo teško sjeći ta stabla. Teren je vrlo težak, a osim toga, netko nam pravi neprilike. Moraš se boriti za svaki balvan ako ga želiš izvući iz šume. – Tada uzdahne: – Nema više lake sječe. Sjećam se vremena kad smo se mogli popeti na bilo koji brijeg oko Sounda, posjeći stabla, gur-

nuti ih, i već su bila u vodi, spremna da ih obrade u pilani. Sada moraš otići visoko u brda da bi našao iole valjano stablo za sječu.

Otpije velik gutljaj pića:

– To i ne bi bilo tako teško kad bismo mogli sjeći gdje hoćemo i što želimo. Međutim, prema ugovoru, možemo sjeći samo stabla određene veličine. Naš se gazda točno pridržava toga propisa. Osim toga, postoji točno određen rok do kojeg moramo ispuniti naše obveze prema pilanama. Točno je određeno koliko drva moramo predati i do kojeg datuma. Ako ne ispunimo te uvjete, ugovor će dobiti Lasher, jer naš šef neće uspjeti dobiti novac na vrijeme da kupi ugovor. Tako će naši poslovi na sjeverozapadu propasti. Čini se da zbilja nemamo sreće. – Duke odmahne glavom: – Ponekad mi se učini da u tom poslu jednostavno nemamo sreće. Sve nam ide naopako. Uvijek sam bio uvjeren da sam dobar radnik i da znam voditi ovaj posao, ali još se nikad nisam prihvatio posla koji bi tako loše išao kao ovaj. Nikad mi nije stradalo toliko ljudi, a tako malo posla učinjeno. Gotovo sam siguran da nas je netko urekao. Mislim da je to zbog toga što u logoru imamo ženu.

Fargo se ispravi na stolici:

– Ženu?

– Djevojku. A mogu ti reći da je vrlo lijepa, prava lutkica. Samo moram te upozoriti da je vr-

lo rezervirana i nemoj se slučajno zagrijati za nju. Zove se Barbara Mannix. Njen je otac vladin nadzornik za taj posao. Neprekidno je s nama. Provjerava da li radimo sve po propisima. Fargo, i ti i ja znamo da žena nema što tražiti u logoru gdje rade i žive drvosječe. Moram priznati da ona nikome ne smeta, da se ne miješa s momcima i ne pravi neprilike, ali ne mogu se oteti dojmu da je ona uzrok našim neprilikama.

– Čini mi se da imate poteškoće gdje god se okrenete – zamišljeno će Fargo.

– Bit će nam još gore kad drvo napokon krene niz rijeku prema pilani. Rijeka Vučja Glava je vrlo opasna, osobito kad naiđu visoke vode u jesen. Ti dobro poznaješ taj kraj i znaš da ovdje gotovo neprestano pada kiša. Rijeka će imati najviši vodostaj za nekoliko mjeseci, u studenom. Tada će vodostaj biti najviši i tada ćemo pustiti balvane niz rijeku, sve do Sounda.

– Zar ne postoji neki drugi način da se drvo dopremi do pilane.

– Ne postoji. Ovaj kraj je tako neprohodan da ne možeš izgraditi putove i ceste, čak i kad bi ti to vlada dopustila, a to sigurno neće. Zato moramo napraviti malu branu i kad rijeka naraste, srušimo branu i pustimo drvo da cde niz maticu. Vučja Glava je vrlo opasna. Puna je slapova i brzaca. Bit će to

vrlo, vrlo opasan put. Najgore je to što nitko od nas još nije splavarao tom rijekom. Ja sam plovio čamcem. Puna je brzaca, virova, prolazi kroz uske kanjone. Ne možeš zamisliti kako to izgleda. – On ponovo ispije gutljaj. – To bi bilo sve. Mogli bismo popiti još jednu, premda smo već i previše popili. U logoru se ne smije piti, a ovo će biti dugo i sušno ljeto.

* * *

Bila je već dobro prošla ponoć kad je Fargo izašao iz Blue Oxa. Glava mu je bila puna viskija, a cijelo ga je tijelo boljelo od udaraca što mu ih je zadao Duke. Noćni život u Seattleu još je bio vrlo živ. Pijanci i ulične žene još su se vucarali ulicama. Neke od njih stajale su na dovracima i pogledima pozivale prolaznike. Skitnice su hrkali u mračnim uličicama ili su se vrtjeli oko uglova proseći novac od velikodušnih drvosječa.

Već je bio odmakao dva bloka od Blue Oxa kad se Fargu ispriječio na putu jedan od tih prosjaka. Htio ga je zaobići, ali ovaj mu je stalno bio na putu obučen u poderani kaput, stari široki šešir, što mu je pokrivao oči, premda nije bilo hladno. Lijeva mu je ruka bila ispružena. Bila je velika i tamna. Prosio je. Desnu je zavukao duboko u džep ogrtača.

– Mladiću, nisam jeo već dva dana...

– Dobro – Fargo će nestrpljivo i zavuče ruku u džep hla-

ča. Tražio je sitniš. U tom trenutku prosjak mu se posve približi.

– Da se nisi pomakao. I ne zovi pomoć – hrapavim će glasom neznanač. – U mom džepu je revolver i uperen je točno u tebe.

Fargo se ukoči i opsuje. Bio je bijesan što si je dopustio takvu neopreznost. Previše je popio, a osim toga, posve ga je iscrpila ona tučnjava.

– Zar ćeš ovdje stalno stajati? – bilo je sve što je rekao.

– Neka te to ne zabrinjava – podrugljivo će stranač.

On se malo pomakne i Fargo zapazi obrise cijevi ispod kaputa. Dakle, nije lagao. Osim toga, odmah mu je bilo jasno, po načinu na koji je ovo izvedeno, da ima posla s profesionalcem. Onda neznanač ponovo progovori:

– Sada izvadi ruke iz džepa. Neka budu prazne. Jedan pogrešan pokret, i ti si mrtav. – On mahne prema sporednoj uličici što se nalazila nekoliko koraka od mjesta gdje su stajali: – Kreni tamo! Polako i tiho!

Nije bilo druge nego poslušati. Da nije bio mamuran i isprebijan, Fargo bi se brzinom i vještinom vjerojatno bilo kako izvukao iz ovoga glupog položaja, ali sada za to uopće nije bio sposoban. Ipak se uspio sabrati. S ovim tipom nije bilo šale.

On se okrene i krene u uličicu. Čovjek je išao za njim.

-- Sada podigni ruke i nastavi hodati.

Fargo posluša. Ulica je bila slabo osvijetljena. Svjetla su dopirala kroz poluotvorene prozore, ali bila su dovoljna da onemoguće Fargu ikakvu mogućnost bijega.

– Tko te je poslao? Lasher?

– Zaveži.

Bio je siguran da je tako. Saul Bastard je bio pokvarenjak, ali i vrlo bistar. Zacijelo je nadzirao MacKenzijev ured, a možda je ondje imao i svog doušnika. Fargov sastanak s MacKenzi-jem zacijelo nije prošao nezapazeno. Možda ga je netko prepoznao i zna da je on profesionalac, revolveraš. Kao takav, sigurno nije poželjan u logoru kod Vučje Glave. To je mogao biti samo Lasher.

Stigli su do kraja ulice, a zatim su zašli u drugu, mračnu i usku. Fargo je pretpostavljao da nisu daleko od obale. Osjećao se miris mora što ga je donosio povjetarac.

– Kreni lijevo – reče revolveraš koji je išao za Fargom.

Fargo posluša. Išli su prema dokovima. Sada je mogao zapaziti svjetlucanje obalnih svjetala na površini mora, velike brodove za prijevoz drva, tegljače i splavi.

Došli su na zapušteno staro pristanište. Bilo je posve pusto. Tik uz njega bila je usidrena stara, trošna mauna.

– Pridi rubu – zapovjedi neznamac.

Fargo se ugrize za usnu. Znao je što ga čeka kad dođe do ruba: pucanj i on će pasti u vodu. Nitko neće znati što se dogodilo. Ovo su krasno smislili. Ipak je koračao, svjestan revolvera uperenog u leđa. Još samo jedan korak ili dva i sve će biti gotovo. Mora nešto poduzeti, i to što prije. Znao je da ne smije pomaknuti ruke koje je još držao visoko iznad glave. Odmah bi dobio metak u leđa.

Došao je do ruba pristaništa.

– U redu – čuo je glas iza leđa. U tom trenutku Fargo se baci u vodu. Revolver je zagrmio. Metak je fjuknuo iznad Fargove glave kad se odgurnuo od obale. Zaronio je. Okrenuo se i otplivao ispod usidrene maune. Voda je bila prljava i hladna. Drhtao je od zime. Kad je izronio, stresao je glavom, protrljao oči i nos da ih očisti od soli što ga je pekla, pa duboko udahnuo. Bio je dobro zaklonjen. Ponovo zaroni i otpliva pod stari drveni most što je služio za privezivanje čamaca. Kad je ponovo provirio na površinu, čuo je užurbane korake iznad glave.

Na nogama su mu bile teške čizme, a na sebi je imao kaput natopljen vodom, ali moći će plivati. Čovjek iznad njega je psovao. Fargo se nasmiješi i ponovo zaroni, držeći u rukama svoj revolver. Udario je u bok maune, na mjestu gdje je trebalo da bude skladište za robu. Spremište je sada bilo prazno, a

inače je služilo za prijevoz robe i potrepštine ljudi koji su živjeli u logorima po okolnim šumama. Ronio je ispod trupa broda bez kobilice, prema boku koji nije bio uz pristanište. Izronivši, uhvati se za rub broda i proviri. Mogao je vidjeti pristanište i čovjeka u ogrtaču. Čovjek je promatrao mjesto gdje je maločas nestao Fargo. U ruci je držao pištolj.

Fargo se zlobno nasmiješi. Nije želio pucati čovjeku u leđa.

— Ovdje sam!

Čovjek naglo poskoči i okrene se. Odmah je opazi Farga, ali bilo je prekasno. Fargo je već pritisnuo obarač. Odjeknuo je pucanj i čovjek je pao u more. Ništa se nije čulo osim pucnja i pljuska.

Fargo se tiho nasmije. Tek je sada počeo cvokotati zubima. Uhvatio se za zardale klinove kako bi se lakše popeo na brod.

Uspio se nekako uspeti. Ogleđavao se na sve strane, ali nigdje ni žive duše. Naokolo su bila skladišta i stare prazne kuće. Ubojica je odabrao izvanredno mjesto za svoj naum, ali, evo, nije mu uspjelo. Prišao je rubu obale gdje je čovjek pao u more. Nigdje ga nije bilo. Ogrtač ga je zacijelo povukao na dno. Proći će još prilično vremena prije nego što truplo ispliva na površinu. A do tada će Fargo biti daleko, na putu prema Vučjoj Glavi. Nasmijao se pri pomisli što će se u međuvremenu dogoditi. Lasher će vjerojatno dugo raz-

mišljati što se dogodilo njegovom naručenom ubojici.

Okrenu se i pri tom nagazio na nešto. Sagnuo se. Bio je to pištolj što ga je neznanac pri padu ispustio. Fargo stavi svoj pištolj pod kaput i krene prema hotelu držeći neznaničev pištolj u ruci. Prije toga je provjerio da li je pun. Na putu do hotela bio je vrlo oprezan. Bojao se da ga ponovo netko ne iznenadi. To mu se više nikad ne smije dogoditi.

Na putu do hotela nije imao nikakvih neprilika. Kad je ušao u usko predvorje, nije obratio pažnju na mladoga bubuljičavog noćnog portira, koji ga je promatrao dok se kretao prema stubištu. Kad je ušao u svoju sobu, zaključao je vrata. Zapalivši svjetlo, počeo je skidati smrdljivu i mokru odjeću, uzeo veliki ručnik i dobro se istrljao. Zubi su mu još cvokotali. Prišao je ormaru, izvadio bocu i ispio dobar gutljaj. Drhtanje je polako prestajalo. Obukao je pidžamu preko mišićava tijela, prekrivenog bezbrojnim ožiljcima, posljedicom njegova burnoga i opasnog života.

Ponovo je provjerio jesu li vrata dobro zaključana, čvrsto je zatvorio prozor i onda se ispružio na krevetu, ali je prije toga pokraj sebe stavio pištolj kako bi mu se našao pri ruci ako Lasher ponovo pokuša nešto slično kao malo prije.

III

Imao je još jedan slobodan dan prije nego što će Duke Hotchkiss i njegova ekipa krenuti prema Vučjoj Glavi. Kad se idućega jutra probudio, gotovo se posve oporavio od napora što ih je prethodnog dana morao izdržati. To je mogao zahvaliti svojoj izvanrednoj otpornosti i izdržljivosti. Uvijek mu je najviše pomogao dobar noćni odmor i san.

Odjenuo je čisto odijelo: usku košulju, kaputić od prugastog samta i hlače od sličnog materijala. Obukao je svoje vojničke čizme. Kao i uvijek, i sad je na glavu stavio stari vojnički šešir, a u korice pod kaputom svoj pištilj. Pištolj što ga je sinoć našao na pristaništu, stavio je u džep.

Kad je izašao, pronašao je neki malo bolji restoran i naručio obilan doručak: meso, jaja, kruh, kavu.

Prošlo je, već prilično dugo vremena otkako je posljednji put bio sa ženom. Kad ode u šume, bit će posve odsječen od civilizacije, od žena i zabave. Prvi put je došao u Seattle nakon nekoliko godina i sada je razmišljao da li je ona još ovdje. U restoranu je postojao telefon. Podigao je slušalicu i počeo okretati brojeve što su mu ostali u pamćenju. Nikad ništa nije zaboravljao.

Javio mu se glas kućne pomoćnice:

— Stan gospode Houghton. Izvolite?

— Želim razgovarati s gospodom Houghton — reče Fargo.

— Ona još spava.

— Probudi je. Kaži joj da je traži Neal Fargo.

— Najlutit će se ako to učinim.

— Bit će još ljuća ako je ne probudiš. Uradi kako ti kažem.

Trenutak je oklijevala, a onda odložila slušalicu. Čekao je nekoliko trenutaka, a onda se javio pospan, ali umiljat i pomalo uzbuđen ženski glas:

— Neale, zar si to zbilja ti?

— Zdravo, Lynne. Kako si?

— Oh ... — Mogao je zamisliti kako se proteže ispod satenskih pokrivača. — Mnogo bolje, hvala. Osobito otkako sam čula tvoj glas. Probudilo me doista divno iznenađenje. Hoćeš li mi se pridružiti za doručkom?

— Zašto ne? Doći ću za tri četvrt sata. Slažeš li se? — Fargoovo ružno lice se smiješilo.

— Odlično.

— Onda, doviđenja.

— Budi točan, dragi! — Ona zahihota: — Sve će biti vruće kad dodeš.

— Ne brini. Bit ću točan. — Fargo spusti slušalicu.

Odvezao se autobusom uzbrdo, u dio grada gdje su stanovali imućniji i bogataši. Kuća u kojoj je živjela Lynne Houghton sastojala se od nekoliko velikih i skupih apartmana. Lynnin apartman je bio onakav kakva je bila i ona. Uveden je u salon, sav u pozlatama i s bijelim pokućstvom. Noge su mu gazile

po mekanom sagu. Grimizne zavjese štatile su prostoriju od jakoga jutarnjeg svjetla.

Ude služavka i dobrodušno odmjeri Fargo od glave do pete.

Gospodica Houghton je u svojoj spavaćoj sobi – promrm-lja ona. – Izvolite ovuda.

– Znam gdje je – reče Fargo smiješeći se.

On oštro pokuca. Umiljati glas ga pozove unutra.

Krevet je bio ogroman, a djevojka koja se na njemu izležavala, prekrasna. Duga, sjajna plava kosa, bila je raspuštena preko ramena bijelih kao slonovača, uokvirujući nježno bijelo lice. Oči su joj bile velike i plave, usne pune i rumene. Bila je odjevena u poluprozirnu spavaćicu boje marelice, obrubljenom mekanim krznenim pahuljicama. Soba je uzbudljivo mirisala na parfem. Pokraj kreveta je stajao mali stolić s prekrivenim šalicama, s lončićem čaja i lončićem kave.

Kad je ugledala Fargo, Lynne se nasmiješila svojim punim usnama, a oči su joj zasvjetlucale.

– Zdravo, Fargo – ona će pomalo promuklim glasom.

On joj pride, sagne se i poljubi je. Njene usne se otvore na njegov dodir. Podigla je ruke i pomilovala ga po vratu. Bio je to dug poljubac. Ona se zatim zavalila u jastuke iste boje kao i njena spavaćica. Uzdahnula je uzbuđeno. Njene velike okrugle grudi dizale su se i spuštale od ubrzanog disanja. Bradavice su

joj se jasno isticale ispod tanke tkanine.

Mrmljala je zadovoljno:

– Što si stariji, sve si bolji.

– I ti. – Fargo sjedne na krevet pokraj nje. Ona uhvati njegovu ruku i pritisne je na svoje grudi.

– Već dugo nisam ništa čula o tebi – ona će svojim hrapavim glasom. Zvučalo je pomalo kao optužba. – Zašto mi nisi pisao?

– Pisma pišem vrlo rijetko, a osim toga, iz kraja gdje sam bio, nemoguće je poslati pismo.

– Nisi valjda bio u zatvoru?

– ona podigne obrve.

– Ni govora – nasmije se on.

– To je jedno od rijetkih mjesta gdje nisam bio. Ali ... Meksiko, Panama, Filipini, Aljaska ...

– Oho! Čini se da si dobro poslovao.

– Prilično. A ti?

Ona se nasmije:

– Ti i ja ... prilično smo poduzetni. Ono što mi prodajemo, nikad neće izaći iz mode.

On se malo odmakne i promotri je. Moglo joj je sada biti oko dvadeset sedam godina, a možda i koja više. Prvi put su se susreli u rudarskom mjestu Rhoyolite u Nevadi prije devet godina, kad je živjela u pravoj bijedi kao kći propalog tragača za zlatom. Nestao je u Dolini Smrti. Godinu dana pošto je nestao, našli su kostur na kojemu je jedna kost na nozi bila slomljena. Kraj njega je bila prazna čaturica. U međuvremenu ona

bi bila nastradala da je Fargo, tada kartaš, nije uzeo pod svoju zaštitu. Neko vrijeme mu je bila ljubavnica. Međutim je morao otići. Kad je putovao i mijenjao boravišta, volio je putovati s malo prtljage i bez žene. Želio je biti slobodan. Nije ga zabrinjavala njena sudbina. Sada je već mogla voditi brigu o sebi. Malo prije nego što je napustio grad, onamo je stigao Cal Houghton, stari sijedi kopač zlata, koji je upravo pronašao veliku žilu srebra i fantastično se obogatilo. Zapazio je tu mladu djevojku, svidjela mu se i dobio ju je, to jest vjenčali su se. Dobro je prodao svoje nalazište, a zatim su se preselili u Seattle, idealno mjesto, odakle je mogao kontrolirati svoje špekulacije novcem što ga je uložio u Aljasci. Godinu dana poslije bio je mrtav. Umro je jer njegovo staro srce nije moglo izdržati naporan život visokog društva i prohtjeve njegove mlade žene željne provoda. Lynne Houghton je doista bila sretna žena.

Jedva je uspjela potrošiti dje lić bogatstva svog muža. U Seattleu je živjelo mnogo bogatih muškaraca, a ona je voljela i muškarce i bogatstvo. Moga je smotati dva, tri, bogatuna istovremeno. Istovremeno bi svaki od njih mislio kako jedino njemu pripada čast imati tako bogatu i lijepu ljubavnicu.

Kad bi Fargo stigao u Seattle, nitko nije postojao osim njega, koliko god dugo se zadržao. Bi-

lo je nešto u njoj što ju je još privlačilo tom grubom revolverašu i pustolovu. Tada nije marila ni za novac ni za bogatstvo. Željela je samo tog čovjeka, čovjeka koji je bio posve izvan svijeta u kojem je inače živjela.

Ona položi svoju ruku na njegovu.

— Doručak je spreman. Kava je još vruća — a onda doda smiješeci se: — Dakako, ako je želiš sada popiti.

— Možda si i ti gladna — reče Fargo.

— Jesam. Ali ... — njeni prsti stegnu njegovu ruku: — To je glad druge vrste.

— Onda će doručak pričekati — reče Fargo.

Ustane, skine kaput, ramen s revolverom, košulju ... Ona se ispruži na krevetu promatrajući ga svojim sanjarskim pogledom.

— Koliko ćeš se zadržati u gradu?

— Samo danas — reče on i već je bio pokraj nje.

— Oh ... — u njenu glasu osjećalo se razočaranje. — Pa onda, danas moramo nadoknaditi tako kratko vrijeme.

— To i ja mislim — reče Fargo. — Dodi!

Ona ga posluša. Skine svoju tanku spavaćicu i pripije se uz njega, pa ustima potraži njegova.

Poslije su popili kavu. Ona je pojela samo kruha i šunke. Onda su se ponovo uvukli u kre-

vet. Zatim su pili brendi i onda ponovo vodili ljubav. Poslije-podne je već bilo prilično poodmaklo kad je Lynne napokon ustala i obukla dugu haljinu od plave svile, posve pripijenu uz tijelo. Izgledala je kao mačka koja se upravo najela ribe i ispružila zadovoljno na sofi u salonu. Fargo nalije malo vode u čaše s burbonom i pruži joj čašu, a onda izvadi iz džepa veliki starinski sat, kakve su obično nosili putnici. Bio je vrlo točan, a to je za Farga u većini slučajeva bilo vrlo važno. Često puta mu je ta točnost spasila život.

– Za jedan sat bit ću na putu
– reče on.

– Kamo ideš?

– Prema sjeveru.

Pojedinosti nije trebalo da sazna. Ona se nasmiješi i povuče dim cigarete:

– Negdje oko Vučje Glave?

Fargo se naglo okrene i zagleda se u nju:

– Kako znaš?

– Žena koja živi kao ja, svašta čuje i zna. – Onda se uozbilji: – Fargo ...

– Molim.

Nešto ga je u njenu glas upozoravalo da je pažljivije saslušati.

– Za nekoliko minuta imat ćemo posjet.

On nesvjesno dotakne kaput na mjestu gdje je držao revolver.

– Tko?

Lynne ustane:

– Saul Lasher.

Fargo je neko vrijeme šutio, a onda reče:

– Prokletstvo! Nisi mogla učiniti ništa gore!

– Nemoj se na mene ljutiti. Nećeš se naći u neprilici. Nazvao me jutros upravo kad sam završila razgovor s tobom. Rekao je da zna da si bio u gradu i da sam te vjerojatno vidjela.

– Otkud on zna da se poznamo?

– Na jastucima se priča o svačemu – Lynne slegne ramenima. – On često navraća ovamo.

– Oh, da! Jedan iz tvoje povorke muškaraca – podrugljivo će Fargo.

– Ako to želiš shvatiti baš tako, neka ti bude. U svakom slučaju, želio je znati kad si me posjetio. Želio je s tobom razgovarati.

– Nemam ja s njim ni o čemu razgovarati. – Fargo ispije pola čaše. – Prošle noći me pokušao ubiti.

– To sigurno nije bio Saul! – Lynne je izgledala posve zaprepaštena.

– Nitko drugi nego on!

– Neće doći ovamo svađati se ili tući. Rekao je da bi s tobom želio razgovarati o poslovima ... – Ona se naglo prekiner jer se na vratima čulo prilično oštro kucanje.

– To je on. Molim te, Neale – ona stavi ruku na njegovo rame. – On želi samo da ga saslušam. Molim te ... nemoj izazvati gužvu.

Fargo duboko uzdahne, a onda se hladno nasmiješi:

– Neću, ako me ne izazove. Osim toga, on to ne radi izravno. Unajmi profesionalca koji će to obaviti a da nitko ne sazna. Dobro, Lynne. Neka uđe to kopile.

– Možda sam pogriješila – reče ona – ali nisam mu mogla odbiti molbu.

Okrenula se i pošla prema vratima.

– Zdravo, mila – čuo se dubok muški glas.

– Saule, on je ovdje.

– Je li, Fargo? – Saul Lasher uđe u salon. Zaustavio se kraj vrata: – Neale, drago mi je što te opet vidim.

Bio je to jak, čvrst čovjek. Pravi drvosječa. Kad je bio mladi, Lasher se bavio najtežim poslovima u šumi. Podsjećao je na Farga, a bio je i njegovih godina. Nosio je dobro sašiveno odijelo, ali ispod njega nije mogao sakriti svoje snažno, mišićavo tijelo. Nije se moglo poreći da je zgodan čovjek. Oči su mu, kao i Fargove, bile sive. Crna kosa mu je počela sijediti na sljepoočicama. Smiješio se, ali ne s primjesom zlobe kao Fargo, već otvoreno, prijateljski. Jedina pojava što je kvarila opći dojam o tom čovjeku bio je ružni, dugački ožiljak na licu. Zaradio ga je u nekoj tučnjavi. Protivnik ga je bio udario sjekirom. Pričalo se da je on tom čovjeku u trenutku bijesa zbog zadanog udarca sjekirom odrubio glavu.

To se dogodilo dok je Lasher bio predradnik na nekom radištu u šumama istoka. Sad je bio poslovan čovjek, bogat, s dobrim vezama u Washingtonu.

Dok je polako prilazio Fargu ruke ipružene u znak pozdrava, na licu mu se čitala ljubaznost, ali i oprez.

– Zdravo, Saule. – Fargo prihvati ispruženu ruku i čvrsto je stegne. Lagodan život omekšao je Lasherov dlan, nekoć tvrd, hrapav i pun ožiljaka.

Nekoliko trenutaka u sobi je vladala potpuna tišina. Onda Lasher uzme piće što mu ga je pružila Lynne.

– Koliko dugo se nismo vidjeli? Četiri godine? Nismo se vidjeli nakon Salmon Rapidsa.

– Točno – reče Fargo.

– Tada si me pobijedio – reče Lasher bez trunka mržnje u glasu. – Plovili smo istom rijekom. Natjecali smo se tko će prije stići do pilane, predati drvo i dobiti novac.

– Pokušavao si na svaki način da nas spriječiš kako ne bismo došli na vrijeme.

– Ma, hajde, Fargo! U ljubavi, ratu i poslovima oko drva sve je dopušteno. – On sjedne i prekriži nogu preko noge: – Čujem da se opet prihvaćaš tog posla.

– Vijesti se ovdje brzo šire.

– Ona tučnjava sinoć u Blue Oxu s Hotchkissom dugo će se pamtit. Još jedna epizoda u burnom i slavnom životu Neala

Farga. – Njegove oči odjednom postanu opake, hladne:

– Lynne, draga, molim te, ostavi nas načas nasamu.

Oklijevala je. Pogledala je Farga. On joj potvrdno kimne.

– Dakako. Moram počešljati kosu. – Ona lagano dotakne svoje sitne sjajne uvojke, koji su bili savršeno počešljani, i ode u spavaću sobu.

Kad je za sobom zatvorila vrata, Lasher izvadi dvije cigare, jednu pruži Fargu, a drugu stavi među usne. Pripalivši je, otpuhne dim.

– Zacijelo si zapazio da ti nisam zamjerio što sam te našao upravo ovdje.

– Zamjerio? Fargo se nasmiješi. – Ti me ne možeš spriječiti da je dođem posjetiti, a ni nju.

– Slažem se. Zato i nisam stavio nikakvu opasku, premda je ona moja... uglavnom ... Imam smisla za zbilju, Fargo. Zapravo, drago mi je što mi se pružila prilika razgovarati s tobom nasamu. Jesi li sklopio ugovor s Great Northwesternom?

– Jesam. Duke Hotchkiss me zaposlio jer sam trenutno bez posla.

Lasher stisne usne i sočno opsuje.

– Bez posla, ha? To je samo prikrivanje, maska.

– Zaradivat ću novac kao drvosječa – mirno će Fargo. – Uostalom, kao i svi ostali.

– U redu. Ako je tako, onda ti je zbilja potreban novac. Mož-

da bi pristao na neku drugu ponudu.

– Kakvu ponudu?

Lasher je oklijevao.

– Dvadeset pet tisuća dolara. Toliko bi dobio ako otkažeš MacKenziju i počneš raditi za mene.

– Gdje?

– Oko Vučje Glave.

Fargo se nasmije:

– Ti nemaš nikakva posla na području oko Vučje Glave.

– Ne sada, ali hoću sljedećeg proljeća. – Lasherovo je lice bilo napeto: – Do vraga, Fargo, dobro te poznajem. Ti radiš samo za novac. Nije važno kakav je to posao. A i ti poznaješ mene. Kad kažem koliko nudim, to je isto kao da već imaš novac u banci.

– Što bih morao uraditi za taj novac...

– Ništa. Dokle god si na Vučjoj Glavi, ništa osim što ćeš zaradivati te bijedne pare kao običan drvosječa. Ne miješaj se ni u što. Ne zanima me što si se dogovorio s Mac-Kenzijem. Dok si tamo, nećeš ništa raditi osim što ćeš sjeći drva i onda ćeš dobiti dvadeset pet tisuća od mene – pola sada, a drugu polovicu kad ja preuzmem područje oko Vučje Glave.

Fargo izvadi cigaru iz usta i ustane:

– Saule, ti se uistinu bojiš mene.

– Upoznao sam te dobro i znam kako radiš, Neale. Htio bih te imati na svojoj strani. Pa, onda, Neale?

Fargo uzme svoj kaput i tur-ne ruku u džep. Izvadio je revolver, istresao metke i pružio ga Lasheru:

– Ovo pripada tebi, Saule. Uzmi!

Gotovo nesvjesno, Saul uzme mali revolver:

– Što do vruga...?

– Prošle noći si se pokušao na podao način riješiti Neala Farga, ali ti nije uspjelo. Danas pokušavaš na drugi način, skuplji. Potkupljivanjem! –

Fargov glas postane tvrd: – Neće ti uspjeti, Saule. Možda bi ti i uspjelo da nisi zakasnio i da ne nudiš manje nego što tražim. Osim toga, kad si me pokušao ubiti, izazvao si me, a ti znaš što to znači. Ne znam koliko si platio onom naručenom ubojici, ali od svega što si uložio ostao ti je samo ovaj mali revolver. – Njegov smijeh bio je kratak i hladan: – Radim za Mac-Kenzija. Sjeća je isto što i rad na ranču, rad goniča. Radiš ono za što si plaćen i borit ćeš se protiv svakoga tko te ometa u poslu i zbog koga možda ne bi dobio zasluženu plaću. To dobro zapamti.

Lasher ustane. Oko palca je okretao mali pražan revolver. Pogledao je u oči Fargu. Bile su tvrde i opake.

– U redu, Neale. Samo nemoj zaboraviti: prošao sam tešku i tvrdnu školu života. Znam kako treba voditi grubu igru. Podi s MacKenzijem i potpiši svoju smrtnu presudu. – Metne revolver u džep i okrene se: –

Nemoj poslije reći da te nisam upozorio, Fargo!

– Lashere, zapamtio sam sve što si mi rekao – odvrati Fargo.

– Vjeruj mi, imat ću to stalno na umu.

Lasher ne odgovori. Naglo se okrene i snažno zalupi vratima za sobom.

Fargo je neko vrijeme nepomično stajao i promatrao vrata. Lynne polako proviri kroz vrata spavaonice:

– Neale, što se dogodilo...? Što je to bilo?

– Kraj poslovnog razgovora.

Lynne Houghton zatrepta očima i primi Farga za ruku:

– Ne znam što se dogodilo između tebe i Saula, ali to sada uopće nije važno. Bar za mene. Neale, dan se još ne bliži kraju...

– Ne – uzdahne Fargo. – Tek je započeo. Još malo i radnici će krenuti prema Vučjoj glavi. Oprosti, draga.

Dugo ga je promatrala, a onda reče:

– Ti nećeš. Dobio si ono zbog čega si došao. Sada tražiš nešto drugo. Neka te vrag nosi, Neale!

– Takav sam i ne mogu se promijeniti – nasmiješio se on, a onda je poljubio. Bio je to dug i strastven poljubac.

– Zbogom. Vidjet ćemo se kad dode zima.

On krene prema vratima.

Stao je čuvši njen glas.

– Neale.

Ruka mu je već bila na kvaci. On se okrene.

Lynnine oči bile su ozbiljne, raširene:

– Neale, vrati se.

– Hoću – kimne on. – Do viđenja. – Onda izađe i zatvori za sobom vrata.

IV

Napustili su Seattle tog popodneva oko šest sati.

Krenuli su, četrdesetak njih u otvorenim vagonima prema sjeveru. Njihov tromjesečni odmor u gradu je završen. Većina je sada imala prazne lisnice. Svi su bili mrzovoljni i mamurni od pijančevanja i nespavanja. Oko ponoći su se zaustavili u nekom zaseoku. Iskricali su se iz otvorenih vagona malog vlaka. Tu su ih već čekala kola s upregnutim mazgama. Predstojala im je vožnja po očajnom putu, ali truckanje nije uspjelo razbiti njihov mamurluk.

Kao i uvijek u takvim okolnostima, Fargo je spavao koliko god je mogao.

Polako su se penjali. Svitanje ih je dočekalo u velikoj već posječenoj šumi. Pri blijedom jutarnjem svjetlu Fargo zaključio da su došli do područja Vučja Glava. Sječa je bila pažljivo provođena. Manja stabla su ostavljena da se i dalje razvijaju, da tlo s vremenom ne bi postalo golet.

Onda su se počeli spuštati u dolinu prekrivenu maglom. Jutarnje svjetlo je brzo rastjeralo

maglu, pa je Fargo u dnu doline mogao vidjeti logor: pet dugačkih baraka, kuhinju, veliku blagovaonicu, ured i nadstrešnice pod kojima se čuvao alat, strojevi i ostalo potrebno za posao.

Podalje je mogao vidjeti rijeku Vučja Glava, pregrađenu. Niz strmu padinu vodio je uzak drveni žlijeb što je vodu dovodio u umjetno jezerce po kojemu su plutali ogromni balvani. Kad se jezerce napuni, brana će se srušiti i golema masa neobrađena drveta krenut će niz rijeku.

Kad su se kola počela spuštati niz padinu, već su svi bili budni. Zaustavili su se na sredini logora. Duke Hotchkiss skoči s prvih kola odjeven u kratki kaput od debeloga sukna i u svojim teškim čizmama:

– Dižite se! – vikne on pospanim ljudima. – Dajem vam dva sata da pospremite svoje stvari, nešto pojedete, a onda na posao.

Pokraj Farga je stajao crvenokosi mladić, kojemu su se ispod kaputa od debelog sukna isticala široka ramena. On se kiselo nasmiješi:

– Stari dobri Duke. Pravo je srce. – On prebaci vreću za spavanje preko ramena i ponudi Fargu da će mu pomoći nositi njegov velik kovčeg.

– Moći ću i sâm – reče Fargo i bez po muke uzme kovčeg u ruku, dok je drugom prebacio preko ramena svoje pokrivače.

Čovjek je bio prilično znatiželjan.

– Zašto nosiš toliko stvari? Da nemaš unutra dragulje ili nešto slično?

– Imaš pravo. Nešto slično tome.

– Zovem se Milligan. Jerry Milligan. Radim na sječi.

Fargo se predstavi i reče da je i on drvosječa.

– Odlično. Čini se da ćemo nas dvojica zajedno raditi. – Milligan se uozbilji: – Kraj mene je jedno prazno mjesto. Izgubio sam partnera upravo prije nego što smo dobili novac i pošli na odmor.

– Kako si ga izgubio? – Fargo oštro pogleda Milligana.

Upravo su ušli u baraku. Fargo gurne svoj kovčeg pod prazan krevet kraj Milliganova.

– Nisam mu mogao pomoći – reče Milligan. – Zapravo, još ne znamo kako se to dogodilo. Jednog jutra smo ga našli kako pluta na jezeru. Pretpostavili smo da je pokušao prijeći vodu preko plutajućih balvana i da je pri tom nespretno pao i udario glavom o drvo. Glava mu je bila razbijena.

– Što je radio ondje po mrklom mraku?

Fargo je odvezao svoje pokrivače i vreću za spavanje pa ih rasprostro po olinjaloj slamarići.

– To ni mi ne znamo. Možda se pošao malo prošetati, a možda je – Milligan se nakesi: – pokušao sreću kod Barbare?

– Barbara? Oh, misliš li na kćer vladinog inspektora?

– I ti si čuo za nju? – Milligan tiho zviznu i rukama pokaže kakve bi obline Barbara otprilike mogla imati. – Da, da, Charlie Ross je uvijek smatrao da ga žene obožavaju. Barbara i njezin otac žive na drugoj obali rijeke, podalje od našeg logora kako ona ne bi bila suviše izložena pogledima grubijana kakvi smo mi. Charlie je bio jedan od onih tipova koji je nadalesko osjećao miris žene, a onda bi obično zaboravljao na sve ostalo. – Milligan uzdahne: – Skupo ga je stajao taj miris.

Ostali radnici su također pospremali krevete i ono malo stvari što su ih donijeli sa sobom. Milligan spusti glas:

– Ali, to nije bila samo nesreća. Kažem ti, Fargo, Duke je dobar predradnik, ali ovo je ukleti posao. Vjerujem da je tako. Moraš paziti na svaki korak, na svaki potez i pokret. Nikad u životu nisam vidio da je toliko ljudi nastradalo, poginulo na poslu kao ovaj put. Nije mi jasno zašto. Duke je poduzeo sve moguće mjere opreza, drži se svih zakonskih propisa o sigurnosti na radu, a ljudi koji ovdje rade nisu neiskusni, to su sve stari i dobri radnici. Unatoč svemu, stalno se nešto događa.

On se uspravi i pride bliže Fargu. Njegove blijedoplave oči ozbiljno su ga promatrale:

– Ovdje se nešto čudno događa. Osjeća se u zraku. Znaš

kako izgleda kad šuma počne gorjeti i kad počinješ osjećati dim prije nego što ugledaš plamen. – On pljucne u sanduk pun pijeska, što je stajao nasred prostorije: blizu hladne peći: – Zaključio sam da sam postao kukavica, da se bojim. Kad smo pošli u Seattle, zakleo sam se da se više neću vratiti ovamo. Predomislio sam se i sada mi je žao zbog toga. Opet osjećam da nešto nije u redu, i to me plaši.

– Radovi u šumi uvijek su bili opasni – reče Fargo.

– Dakako. Možda je upravo to posrijedi. Možda sam jednostavno izgubio živce. Ipak ti mogu kazati da sam radio od New Brunswicka do Maine, od North Michigana pa sve do Oregona i sada u Washingtonu, ali nikad se nisam ovako osjećao otkako je izbio požar kod Tillamooka i kad se činilo da će izgorjeti cijeli sjeverozapad. Sada će biti najbolje da odemo jesti.

* * *

Blagovaonica je bila velika prostorija, puna malih drvenih stolova. Golemi kuhar, njegov pomoćnik i sudopera imali su pune ruke posla trčeći naokolo s pladnjevima punim jela. Obroci u logoru su uvijek bili pojačani, a za to je postojao opravdan razlog. I Fargo se dobro najeo, znajući kako je sjeća ogromnih stabala iscrpljujući posao.

Kad su završili s jelom, Hotchkiss ustane i udari šakom po stolu:

– Hajde, momci! Vrijeme zabave je prošlo! Na posao! Ako opazim nekoga da izbjegava posao, loše mu se piše. Jasno!? Neka izađu prva i druga skupina. Treća skupina će početi sjeći na novom mjestu. Fargo, ti pripadaš trećoj skupini. Bit ćeš zajedno s Milliganom. Drži se njega. On će ti pokazati sve što treba.

Ljudi su polako izlazili iz blagovaonice i krenuli prema nadstrešnicama gdje je alatničar dijelio sve što im je bilo potrebno za posao. Fargo i Milligan uzmu velike sjekire, pile, klinove i kanticu petroleja.

Jutarnja magla se sada već bila posve razišla i Fargo je mogao bolje promotriti okolicu. Logor je bio okružen visokim planinama, posve obraslim šumom, što je uzduž i poprijeko bila ispresijecana stazama oko kojih se sjeklo.

Ljudi iz prve dvije skupine već su bili ušli u kola i kretali se prema šumi.

Doveli su i druga kola. Hotchkiss, Milligan, Fargo i deset drugih, popeli su se u kola. Posljednji se uspeo neki mršavi, žilavi čovjek. Nije mogao imati više od tridesetak godina. Premda je bio vrlo visok, kretao se spretno kao mačka. Nosio je gomilu stvari: sjekiru, klinove, užad i još koješta. Fargo odmah zaključio da se on penje visoko na stabla ako se za to ukaže potreba.

Milligan ih upozna. Čovjek se zvao Chuck Hoskins.

Hoskinskova je ruka bila tvrda i jaka. Tijelo mu je bilo čvrsto, ali imao je neobično topao osmijeh, skroman i prijateljski.

— Drago mi je što sam te upoznao, Fargo. — A onda se njegove oči rašire: — Ah, čini se da ćemo dobiti društvo.

Fargo skrene pogled u smjeru kamo je gledao Hoskins. Prilazila su im dva jahača. Kad su prišli bliže, Fargo raspozna jednoga krupnog čovjeka u službenoj uniformi šumske patrola. Na drugom konju je jahala djevojka u uskim trapericama, haljetku ispod kojeg je virila košulja što nije mogla sakriti bujne djevojčine grudi. Kosa joj je bila bakrene boje, lice bijelo poput slonovače, oči zelene kao more. Sve u svemu, prava ljepotica. Fargo postane jasno što je Hotchkiss mislio kad je rekao kako ta djevojka izaziva pomutnju među radnicima koji mjesecima ne vide žensko čeljade.

Kao da potvrđuje njegov zaključak, djevojka skine haljetak i stavi ga ispred sebe na sedlo. Čuo je kako Milligan pročišćava grlo. Pogledao je Hoskinsa, koji se glupo smiješio i pozdravljao gospodicu:

— Dobro jutro, gospodice Mannix!

Ona pogleda ljude na kolima i nasmiješi im se:

— Zdravo, momci!

— Mislio sam da bih ti mogao biti pri ruci kad počneš sjeći na novom mjestu, Hotchkiss — Mannixov glas je bio dubok. — Barbara je uvijek voljela gledati penjače što obavljaju pripreme prije nego što počne sjeća.

Milligan šapne Fargu tko je taj čovjek, premda je on to odmah pretpostavio.

— Dobro, Mannix — progundaju Duke. — Hajdemo.

Uskoro su ušli u područje što je već bilo posječeno. Svuda naokolo vidjeli su se panjevi velikih stabala od kojih će se izrađivati pokućstvo, graditi brodovi, kuće... Fargo s gorčinom pomisli kako ljudi jedu ovu prekrasnu šumsku divljinu kao termite, da bi je na kraju posve uništili. On ponovo osjeti simpatiju prema pukovniku koji je toliko brige posvećivao tim šumskim prostranstvima u vrijeme kad je bio predsjednik. Svim silama je nastojao da područja pod šumama na sjeverozapadu ostanu netaknuta. Ako je već moralo doći do sječe, pazio je da se to selektivno izvodi.

Hotchkiss i MacKenzie su na to pazili što su više mogli. Fargo je zapazio kako su mlada stabla ostala netaknuta. Mogao je zamisliti što će se dogoditi ako Lasher prigrabi to područje. Ako MacKenzie računa da će dobiti četvrt milijuna dolara, Lasher će udvostručiti, ako ne i utrostručiti taj novac jednostavno tako što će sjeći sve po redu. Njega ne zanima hoće li za so-

bom ostaviti pustoš ili neće. Njemu je uvijek bila glavna zarada i ništa više.

Kola su se počela spuštati niz strmu padinu. Djevojka zaustavi svoga konja postrance, kako bi propustila radnike. Fargo se činilo da je to namjerno učinila kako bi ljudima dala još jednu priliku da se nagledaju njene ljepote. Ni on nije okrenuo glavu. Hladno ju je pogledao od glave do pete. Osjetila je njegov pogled. Opazio je da se zagledala u njegovo ružno, ožiljcima izbrazdano lice. Pogledi su im se sreli. Učinilo mu se da se malo zbunila, nasmiješila, ali ne bez izazova.

Ubrzo su se našli na proplan-ku gdje su već bili spremni pomoćni strojevi. Rad je mogao početi. Kao što ih je Duke upozorio, nije im bilo lako ni jednostavno, jer je teren bio pun jaruga, neravan. Kad su napokon došla kola s vrućim čajem, kavom i toplim sendvičima s mesom, Fargo je bio posve iscrpljen. Morao je sâm sebi priznati da se bio odvikao od tako teškog rada, pogotovo na takvu terenu. Bio je posve moker od znoja. Prekriživši noge, sjeo je pokraj Milligana i Hoskinsa i počeo halapljivo jesti.

Odjednom zapazi sjenu, iznenadi se osjetivši lagani miris parfema. Podigne pogled i ugleda Barbaru Mannix sa sendvičem u jednoj i šalicom u drugoj ruci.

– Zdravo, momci – pozdravi ih ona dubokim i pomalo hra-

pavim glasom. – Mislite li da ću vas ureći ako kraj vas pojedem sendvič?

Milligan zatrepta očima:

– Dukeu se to baš neće svi-djeti...

Ona se nasmije i sjedne pokraj njih:

– Mogu izaći s Dukeom na kraj. – Njene zelene oči pogledaju Fargo: – Ti si ovdje novi.

– Tako je. – On je ravnodušno pogleda.

– Posijedio si, a ne izgledaš tako star.

– Imao sam težak život – reče on.

Ona gotovo ozbiljno kimne glavom:

– Čini se da jesi. Izgledaš tako tvrd. Ipak, pomalo si mi smiješan. Više s tim nogama sličiš na jahača nego na drvosječu.

– Bavio sam se različitim poslovima – odvrati Fargo.

– Tako će biti i ubuduće, zar ne? – reče ona nasmiješivši se, pokazavši pri tom svoje male bijele zube. Onda se okrenu Hoskinsu. On se odmah počne smiješiti. Pri tom je izgledao prilično glupavo.

– Chuck, hoćeš li nam prirediti predstavu?

– Pa, gospodice, popet ću se na drvo odsječenih grana bez po muke, ako to vi nazivate predstavom.

– To je nešto najuzbudljivije što sam ikad vidjela. – Ona dotakne njegov opasač gdje su stajali klinovi i konopac: – Treba biti hrabar i spretan da se

čovjek popne uz glatko oblo deblo samo uz pomoć ovoga. Voljela bih to jednom pokušati. Nikako mi nije jasno kako u tome uspijevaš. — Ona pojede sendvič do kraja, ispije kavu, odloži šalicu i uzme jedan klin. Pokušala je staviti čizmu na nj: — Kako se to radi?

— Pogrešno ste stavili nogu — reče Hoskins.

Bio je crven kao rak.

— Onda mi pokaži kako se to zapravo radi. Možda ću jednog dana postati jedina žena na svijetu koja to zna raditi. Ona se nasmiješi Fargu. — Vidite, ja sam neka vrsta maskote ove ekipe radnika.

— Mogu zamisliti — mlitavo će Fargo.

Međutim je Hoskins odložio svoj sendvič. Kad je Barbara Mannix pogrešno postavila klin na čizmu, on se požurio da joj postavi čizmu kako treba. Bio je posve smeten.

Ona podigne i drugu nogu:

— Sad mi namjesti klin i na lijevu nogu.

On to učini i ona prilično nespretno ustane. Hodala je raširenih nogu da se klinovi ne bi začakili jedan za drugi. Pri tom je tako stajala da se njena stražnjica prilično lijepo isticala ispod plavih hlača. Fargo je čuo Hoskinska kako je duboko udahnuo zrak. Barbara se sagne i uzme opasač i konopac. Zamolila je Hoskinsa da joj pokaže kako će namjestiti opasač.

— Chuck — upozori Jerry Milligan Hoskinsa i pogleda prema Dukeu Hotchkissu. Međutim, Duke je nešto povjerljivo razgovarao s Barbarinim ocem i nije zapažao što se događa.

Hoskins nije obratio pažnju na Milliganovo upozorenje. Uzeo je opasač i metnuo ga oko tankog Barbarina struka, pokazujući joj kako će upotrijebiti konopac.

Pokušala se popeti na malu omoriku u blizini, ali se poskliznula i bila bi pala da je nisu dočekale ogromne Hoskinsove ruke. Fargu se učinilo da se Barbara zadržala u Hoskinsovu naručju malo duže nego što je trebalo da uspostavi ravnotežu.

— Oslobodi me toga, Chuck. Nikad neću uspjeti uraditi ovo što ti činiš tako lako.

Kad se oslobodila klinova i opasača, Barbara ponovo sjedne do momaka i uzme šalicu kave:

— Zar se ne bojiš tolike visine? — pitala je Hoskinsa. — Što bi se dogodilo kad bi puklo uže?

On se nasmiješi:

— Pao bih. Ali ovaj konopac ne može puknuti. Provjerio sam ga jutros, premda sam to učinio i sinoć prije spavanja. Mogao bi držati i slona a ne samo mene. Jedino bih ga slučajno mogao presjeći dok režem grane.

— Bojiš li se da bi ti se to moglo dogoditi?

— Ne baš mnogo — nasmije se Hoskins. — Radim u šuma-

ma već petnaest godina i nešto slično mi se još nije dogodilo.

Djevojčino lice se uozbilji:

– Uvijek si isti, Chuck. – Ona položi svoju ruku na njegovu: – Budi pažljiv. Svaki put kad se popneš, moje srce počne snažno lupati i ne prestaje dok ne sideš živ i zdrav.

Hoskins još više pocrveni.

– Gospodice Barbara, nemojte se toliko brinuti...

– Barbara! – zagrmi Manix, koji je upravo bio ustao i prišao im.

Fargo ga je sad mogao malo bolje promotriti. Pod gustim obrvama bile su tamne ljutite oči, šiljast nos, a po licu su mu se zapažale kapilare kao u čovjeka koji voli malo više popiti.

Uhvatio je svoju kćer za ručni zglob i grubo je povukao:

– Znaš dobro što sam ti rekao! – vikne on ošinuivši pogledom Farga, Milligana i Hoskinsa.

– Tata, to boli! – Barbara je pokušavala osloboditi ruku.

– Boljet će te još više ako me ne počneš slušati.

On je grubo povuče prema mjestu gdje su stajali njihovi konji i naredi joj da sjedne. Gledala je ljutito za njim, a on je prišao Hotchkissu i nastavio razgovor.

Tada Duke skoči na noge:

– Odmor je završen! Na posao, momci!

V

Za jedan sat bili su u još posve netaknutoj šumi. Nad njima

su se uzdizala ogromna stabla. Među njima je bio pravi div, tridesetak metara visoko stablo.

– Ovo će nam biti jarbol – reče Duke pokazujući vrh visokog stabla.

Hoskins pričvrsti kuku na deblo i pljučne duhan što ga je žvakao:

– Bit će dobar.

Fargo pogleda grdosiju. Stablo je doista bilo idealno da se na nj pričvrste kablovi koji će olakšati transport velikih balvana dolje do rijeke. Kakva li je razlika između današnje sječe pomoću mehanizacije i nekadašnje, kad je svako deblo moralo vući nekoliko mazgi i volova.

Međutim, ovo je bio opasniji način rada. Moglo se dogoditi da veliki kablovi puknu, da se sruše zajedno s balvanima i pobiju sve što se nađe pod njima. Dodaš li tome opasnost pri rukovanju oštrim sjekirama, opasnost od stabla dok se posječe – no ruši, proizlazi da je to jedan od najopasnijih poslova na svijetu. Čak se i u najboljim okolnostima događa da ljudi stradaju na poslu, a ovaj posao svi nazivaju ukletim.

Ako se malo i pribojavao, Hoskins to nije pokazao. Za ostale nije bilo posla, sve dok se on ne popne na vrh te grdosije. Osim toga, to je za svakoga bila prava mala predstava. Fargo je sa simpatijama gledao Hoskinsovu mirnoću dok se pripremao za penjanje. Fargo se bojao visine. Premda se uspijevao uvjeriti

da se ne mora bojati, nikad nije volio kad bi se našao u okolnostima da mora stajati negdje visoko. On je bio gotovo isto tako spretan u penjanju kao i Hoskins, ali za njega je to bilo uvijek ozbiljno iskušenje, a za Hoskinsa gotovo igra.

Zavladala je šutnja kad se Hoskins počeo penjati. Penjao se vrlo brzo, kao mačka. Trebao je prijeći dvadesetak metara prije nego što dopre do prvih, manjih grana. Fargo pogleda Barbaru Mannix. Stajala je pokraj svoga oca i gledala uvis. Ubrzano je disala. Opasnost je uzbuđuje, zaključi Fargo i škrto se nasmiješi.

Hoskins je stigao do prvih grana i lako ih odsjekao sjekirom. Prve grančice su pale na zemlju. Chuck se popeo još više. Bio je majstor svoga posla i nimalo ga nije smetalo što je sada gotovo tridesetak metara iznad tla. Polako je čistio deblo od granja. Pila, sjekira, pila, sjekira...

Još desetak metara i doći će najopasniji trenutak kad bude odrezao posljednju granu. Ako odreže krivu, survat će se.

Fargu je bilo drago što se ne nalazi na Hoskinsovu mjestu. Chuck se pomakao još jedan metar. Na putu mu se ispriječila velika grana. Radio je brzo. Fargo ga nije mogao pratiti. Bio je već previsoko.

Tada se nešto dogodilo. Fargu nikako nije bilo jasno što, ali dogodilo se. Chuck je pilio

prebrzo. Onda je naglo pružio ruku pokušavajući dohvatiti granu. Nije uspio i sjekira mu ispadne iz ruke. Fargo ugleda kako pada puknuto uže.

— Nebesa! — krikne Milligan. — Presjekao je uže kojim je bio privezan!

Hoskins se pokušao uhvatiti za deblo, ali nije uspio. Poletio je u dubinu. Čuo se užasan krik. A onda samo tup udarac.

Barbara Mannix je vrištala. Počela je vrištati čim je Hoskins počeo padati i još nije prestala. Fargu to nije promaklo.

Ljudi potrče prema mjestu gdje je nesretnik pao. Duke je tupo gledao u osakaćeno tijelo, a onda ustao. Bio je očajan:

— Ne mogu vjerovati. Jednostavno ne mogu vjerovati da čovjek njegova iskustva može sjekirom presjeći sigurnosni konopac za koji je privezan... Ne mogu — Fargo je vidio kako se Duke okrenuo od ostalih, kako su mu se golema ramena počela tresti, ali kad se okrenuo, lice mu je bilo tvrdo kao kamen.

— Ne možemo početi sječu prije nego što se vratim iz Seattlea s novim čovjekom koji će zamijeniti Hoskinsa. To je pravo prokletstvo! Zaostat ćemo s poslom još četiri, pet dana! — On pogleda radnike: — U ovom prokletom logoru nema nijednog penjača osim jadnog Hoskinsa.

Činilo se kao da je Farga nešto gurnulo naprijed:

– Ima – čuo je sebe kako govori. – Ja sam taj.

– Ti? – Duke se zagleda u njega. – Možeš se popeti na stablo?

– Već sam to radio.

– To nije posao za amatera! – drekne Duke.

– Ja nisam amater – reče Fargo.

Hotchkiss je i dalje zblenuto gledao u njega:

– Hoćeš reći da se želiš popeti tamo gore? – pokaže on prema vrhu poluogoljelog stabla.

– Kad nabavimo novo uže – odvrati Fargo.

Bio je ljutit što se prenaglio. Ali on je bio unajmljen kod MacKenzija i posao mu se sastojao u tome da ubrza sječu i spriječiti moguće neprilike. Nije bilo važno što se pod tim podrazumijeva. Posao je posao. Osim toga, dao je riječ pukovniku.

On pokaže prema mrtvom tijelu:

– Skinite klinove i opasač. Ja ću se odmah vratiti. – On pride Barbari Mannix: – Gospodice Mannix, mogu li posuditi vašega konja?

Promatrala ga je. Nije mogao pročitati njene misli. Šutke je potvrdno kimnula.

– Hvala – brzo će Fargo i skoči u sedlo ne dodirnuvši stremene.

Tjerao je konja što je brže mogao. Kad je stigao u logor, konj je bio prilično iscrpljen jurnjavom po neravnu tlu. Far-

go je uzeo novi konopac od alatničara i brzo ga provjerio. Bio je zadovoljan jer nigdje nije bio oštećen. Prebacio ga je preko sedla i ponovo potjerao životinju kroz šumu.

Kad je stigao na proplanak i skočio s konja, jedna životinja je već gotovo lipsala držeći glavu nisko među prednjim nogama.

Duke ga je ne vjerujući gledao:

– Brzo si došao.

– Znam jahati – reče Fargo i okrene se Barbari: – Prošetajte malo konja. Bit će mu bolje ako oko pola sata prohodate naokolo s njim. – On ponovo pogleda Dukea: – Gdje su klinovi i sigurnosni pojas?

Pažljivo ih je provjerio kad su mu ih dodali, a onda stao pred golemo deblo.

– Pomoći ću ti da prebaciš konopac – reče Milligan.

– Ovu opremu nitko neće dirnuti osim mene! – vikne Fargo. – Nitko!

Zakvačio je za opasač jedan kraj užeta na kojemu je bila kuka, zakopčao i još jedanput provjerio je li kopča čvrsto stegnuta.

– Pomoći ću ti da prebaciš konopac – sada se Duke ponudio.

– Makni ruke s konopca! – vikne Fargo.

Bio je spretan u rukovanju užetom. Prebacio je konop preko debla i drugi kraj pričvrstio

za pojas. Zatim je duboko udahnuo i počeo se penjati.

Polako je napredovao. Dva koraka, prebacivanje konopca, pa opet dva koraka i bacanje konopca. Ipak se prilično brzo popeo prvih dvadesetak metara. Što se više penjao, postajao je sve sigurniji. Onda se sjetio čovjeka koji je maločas pao i zadržtao... Ne, ne smije misliti na to.

Posao ga je tjerao naprijed. Nikad nije preuzeo neki posao a da bi se nakon toga nastojao izvlačiti ili izbjegavati poteškoće. Nitko ti neće dati dvadeset tisuća dolara ako tako budeš razmišljao i radio. Smrt je smrt. Ne znaš gdje te čeka. Da li će to biti puščani metak ili pad sa stabla... Osjećao je miris drva. Iglice su ga bockale, ali pobijedio je nesigurnost koju je u početku osjećao. Konopac je bio čvrst.

Povremeno bi pogledao u dubinu. Vidio je ljude, malene kao mrave, blijedih lica. Bit će najsigurniji kad nogom ponovo doirne sigurno tlo.

Naprijed ga je tjerala želja da pobijedi strah, da pobijedi nešto što bi moglo biti jače od njega. On je bio od onih ljudi koji su stalno kretali naprijed u neprestanoj borbi, u želji da pobijede strah.

Došao je do mjesta gdje je Hoskins prestao sjeći grane. Počeo je raditi. Grane su padale jedna za drugom.

A onda je došao do točke gdje penjači doista zarade svoj kruh. Došao je gotovo do vrha, do mjesta gdje se deblo počinje lju-ljati, gdje postaje savitljivo. Taj dio mora biti odrezan jer je deblo inače neupotrebljivo. I to sve na visini većoj od šezdeset metara.

On se malo nagne i okrene na klinovima. Pogledao je prema vrhu. Deblo je bilo ravno kao svijeća. Pažljivo ga je promotrio ne bi li otkrio grešku, mjesto gdje bi pri piljenju deblo puklo na pogrešnom mjestu. U tome je bila opasnost, jer procijeni li pogrešno stranu na koju će otpiljeni vrh pasti, može nastradati. Vrh mora pasti na suprotnu stranu. Bilo bi dovoljno da ga zakvači grana u padu... Ne! Ne, to mora savršeno izvesti. Savršeno. Inače će izgubiti život.

Pažljivo je pregledao svaku pojedinu granu nad sobom. Grane su bile veće na suprotnoj strani. Deblo će se saviti na tu stranu kad se otpiljeni vrh odlomi i počne padati. Mora točno procijeniti i biti spreman.

Morao je donijeti odluku. Nije se moglo natrag. Uzme sjekiru i počne sjeći grane na strani gdje bi vrh morao pasti. Tako je želio osloboditi vrh jer se moglo dogoditi da zapne i padne na drugu stranu. Cijelo to vrijeme pokušavao je da ne misli na kojoj je sada visini i što bi mu se moglo dogoditi ako učini nespretni potez.

Kad je deblo bilo posve čisto, zakvači sjekiru za pojas i dohvati pilu, ali tek kad je prešao na suprotnu stranu od one koju je upravo očistio.

Iznad njega je bilo još nekih šest, sedam metara do vrha. On pogleda u dubinu. Zavrtilo mu se u glavi pa brzo podigne pogled. Počeo je piliti.

Premda je upro svom snagom, išlo je sporo. Činilo mu se da nikad neće otpiliti to prokletu deblo. A onda je osjetio podrhtavanje. On nagoni još dublje zarine klinove u drvo. Učinilo mu se da je drvo, koje je raslo stotine godina, uzdahnuo. Vrh se tresao. Fargo je, ne bez divljenja, i u strahu, gledao uvis pitajući se na koju će stranu pasti.

Tada zadrhta dio što ga je pilio. Točno iznad njegove glave zaljulja se vrh stabla i počne padati. Otkinuvši se posve od donjeg dijela debla, vrh ogromnog stabla je izazvao reakciju na koju je Fargo bio pripravan. Kad se deblo počelo ljuljati tamo-amo, on se čvrsto pripio uza nj. Uspio je prije toga povikom upozoriti one na zemlji da se maknu i pripaze da ih ne udari vrh ili koja odlomljena grana. Grčevito se držao za ljuljajuće deblo. Činilo mu se da je na golemim valovima i da se drži balvana. Ispod sebe je čuo prasak. Vrh stabla je pao na tlo zajedno s granjem što ih je pri padu polomio.

Deblo je polako prestalo podrhtavati. Fargoovi dlanovi su bili posve vlažni od znoja. Napokon se deblo posve smirilo i on se počne spuštati.

* * *

Kakav je to divan osjećaj ponovo osjetiti čvrsto tlo pod nogama! Duke Hotchkiss ga lupne po leđima:

– Odlično, Fargo! Uspio si!

– Da – mlako će Fargo, a onda opet osjeti miris parfema.

Barbara Mannix ga uhvati za ruke.

– Oh, Fargo, bilo je veličanstveno!

On pogleda njene zelene oči pokušavajući pročitati što je u njima. Uzbudjenje, poziv... On povuče svoje ruke iz njenih, prisjetivši se da je i Hoskinsa držala za ruke i uže prije nego što se počeo penjati.

Duke stane među njih:

– Kad se odmoriš, ponovo ćeš morati gore. Moramo postaviti sve što je potrebno za vuču drva: držače kabela i ostalo.

Fargo kimne i sjedne pod obližnju omoriku. Sa sobom je nosio sve što mu je bilo potrebno za penjanje: konopac, pojas i ostalo. Pripalio je cigaretu, pa zatim još jednu. To ga je malo smirilo. Onda se vratio pred očišćeno stablo. Najopasnije radnje bile su gotove.

– Spreman sam, Duke. Done-si sve što je potrebno.

Ostatak popodneva bio mu je potreban da na očišćeno stablo

namijesti sve što je potrebno za vuču. Kad je sve bilo gotovo, šuma je bila prekrivena kablovima što će vući debla. Sutra će sjeća moći početi. Vrijeme nije bilo izgubljeno.

U sumrak su pokopali Chuska Hoskinsa. Ako je i imao rodbine, ništa među njegovim stvarima nije govorilo o tome. Sahranjen je bez molitve i ceremonije. Drveni križ što je zaboden iznad groba, brzo će istruliti od vlage i dugih kiša. Fargo je pomislio kako je jadnik pokopan na najboljem mjestu. Radio je u šumi, živio je u njoj i na kraju je postao njen dio.

Halapljivo je jeo večeru kao i svi ostali. Nakon obroka povukli su se u barake, presvukli se i razgovarali o proteklom danu. Pričali su stare dogodovštine. Fargo se izdvojio. Nije bio razposložen za njihove isprazne razgovore. U osam i trideset i posljednja svjetiljka u barakama bila je ugašena. Nedugo nakon toga cijela baraka bila je ispunjena hrkanjem.

Fargo je ležao budan. Kad su svi zaspali, on tiho ustane, odjene se i obuče čizme. Zrak u baraci bio je zagušljiv. Želio je izaći malo na svjež zrak, pun mirisa omorike. Bližila se jesen. Noći su u saveznoj državi Washington vrlo hladne.

Prošetao je kroz zaspali logor i došao do rijeke. Zaustavio se kod brane i pogledao umjetno jezero po kojemu je plutalo mnoštvo balvana. Brana je bila

sagrađena od kamena i balvana s protočnim kanalom na suprotnoj strani, koji nije bio veći od najmanjeg balvana što je plutao u jezeru.

Nešto je oko te brane smetalo Fargo, a nije znao što. Napokon se dosjetio.

Charlie Ross.

Milligan je rekao da je volio žene i da je pokušao prijeći rijeku preko plutajućih balvana. To je bila prava pravcata glupost. Brana je bila visoka i široka i bila je pravi most između dvije obale. Nijedan drvosječa koji ima imalo pameti u glavi neće prelaziti rijeku preko balvana, ako već postoji ta brana. Zašto Ross nije prelazio rijeku preko brane već preko balvana na jezeru? Spustio se do obale i zakoračio na čvrsti gornji dio brane.

Osjetio je drhtanje pod nogama. To je brana podrhtavala pod naletom bijesne zahuktale vode. Kad dođe vrijeme, razbit će branu i masa drveta će pojuriti niz brzace i vodopade. Došavši do protočnog kanala, on ga preskoči lako kao mačka. Popeo se uz drugu obalu. Manix i njegova kći živjeli su ovdje. Vjerojatno nisu imali ograničenja kao njegovi drugovi na drugoj strani rijeke.

Kroz prozor njihove brvnare dopiralo je slabo svjetlo. On izvadi cigaretu i pripali je. Promatrao je brvnaru. Čini se da se bio zamislio, ili je povjetarac puhao sa suprotne strane, pa nije čuo kad mu je prišla s leđa.

– Fargo – šapnula je.

On se naglo trgne i okrene. Iza njega je stajala Barbara. Još je bila odjevena u usku košulju i traperice, samo što je košulja bila raskopčana gotovo do pojasa...

– Što radiš ovdje u ovo doba? – mrko će on.

Ona se tiho nasmije svojim dubokim hrapavim glasom: – Tek je pola deset. Zar je to kasno?

– Jest za logor šumskih radnika.

Ona mu pride i uhvati ga za ruku:

– Ja nisam cijeli život prove-
la na šumskom radilištu.

– To sam već zaključio.

Ona brzo prinese prst ustima:

– Pssst... Moj otac čuje i najmanji šum. – Ona i drugu ruku položi na njegovu: – Nemoj ništa govoriti! – šapnula je. – Ne još. – Onda ga je povukla za sobom. Nije se protivio. Bio je znatiželjan, a osim toga, i ona ga je zainteresirala svojim do-
dirom.

Povela ga je do nekog udub-
ljenja u zemljištu, gdje je okolni
gustiš pravio izvanrednu izola-
ciju od svih šumova. Ona od-
mah legne na tlo prekriveno ig-
licama. Ni sada nije ispuštala
njegov zglob iz ruke već ga je
povukla za sobom.

– Fargo, vrlo je teško biti sa-
ma žena u logoru prepunom
muškaraca – rekla je.

– Pretpostavljam da je ovdje
djevojci vrlo dosadno. A možda

joj je ipak zanimljivo – tiho se
nasmijao.

– Ne s mojim ... s Lanceom
Mannixom. Pazi na mene cijelo
vrijeme.

– Sada te nema na oku.

– To je zato što je popio pola
boce prije nego što je zaspao.

– Služba šumske patrola
obično ne upošljava pijance.

– Ali jest – Barbara se gor-
ko nasmije. – Prije nego što je
izabran Wilson, otac je držao to
mjesto kao rođak predsjednika
Tafta. Kad su na vlast došli de-
mokrati, on se već bio ušančio
na ovom poslu. Njih nisu zani-
male sitne ribe kao što je on.

– Nisi baš luda za tim star-
cem – reče Fargo.

– Nisam, ali živim s njim
predugo. Ne poštujem ga odvi-
še. Uvijek je pijan i slab. Ja vo-
lim jake muškarce. – Njena ru-
ka čvrsto stegne njegovu, lice
joj je bilo tako blizu njegovom,
njene usne... – Razumiješ li,
Fargo? Jake muškarce.

Ona pomakne svoju ruku.
Kad se ruka umirila, znao je što
želi i čvrsto je primi. Drhtala je
cijelim tijelom. On osjeti njene
usne na svojim. Bio je to dug
poljubac.

– Oh, Fargo... – mrmljala je
kad su se razdvojili. Čuo je ne-
ko komešanje u mraku. Ona je
skidala uske hlače i košulju. On
dotakne njeno golo tijelo, a nje-
ne usne ponovo potraže njego-
ve. Dopustio je da mu raskopča
opasač i košulju.

Malo zatim ležala je kraj nje-
ga, naslonjena na njegovu ru-

ku. On se polako vraćao u zbilju.

– Fargo – šaptala je ona – svake noć ćemo se ovdje naći. Jesi li me čuo? Svake noći...

– Da, ako budem mogao. Tvoj otac...

– On će popiti nešto da može zaspati. Kao i uvijek. – Ljubila ga je i milovala po prsima: – On za to nikad neće saznati. Dodi opet sutra navečer. Ovdje, na isto mjesto.

– Možda hoću, možda neću. Ona se pripije uz njega:

– Što hoćeš time reći?

– Svi kažu da ti donosiš nesreću.

– Tko je to rekao?

– Mnogi. Čak i Duke.

Ona se nasmije:

– Duke? Taj... to veliko štenje. Fargo, molim te...

On se odmakne i ustane.

– Dobro. Sutra... ako budem mogao. – On stavi svoj veliki nož u korice. – Sad moram ići.

– Ali... dobro. Sutra.

– Vidjet ćemo.

On se izvuče iz rupe. Zastavši, čuo ju je kako ide prema kolibi. Pripalio je cigaretu. Najednom mu sine. Pa to je jasno kao dan! Ovo je bila klopka. Ona i njen otac i... To zaudara, strašno zaudara! Što je dovelo mladu ženu u ovu zabit? Mora postojati razlog.

Izašao je iz šume i stigao na obalu rijeke. Sišao je do brane, preskočio propusni kanal i polako pošao prema drugoj obali.

Nije mogao objasniti što ga je

navelo da bude oprezan, ali osjetio je da nije sâm. Zastao je. Izvukao je veliki nož. Polako je krenuo naprijed. Ništa se nije moglo čuti zbog šuma vode. Tada ispred sebe spazi sjenu. Sve se dogodilo u trenu. Sjena se pomaknula. U ruci je držala sjekiru. Sjekira se podigla, ali Fargo je i ovaj put spasila njegova brzina reagiranja. Zamahnuo je...

Začuo je stenjanje i onda pljusak. Tijelo je palo u vodu.

Fargo je oprezno prešao ostatak brane, pretrčao prostor između koliba i ušao u spavaonicu. Čuo je hrkanje ljudi što su spavali. Nije odmah zaspao. Napeto je slušao ne bi li zapazio da je možda još netko budan. Ne, svi su spavali. Trebalo mu je još malo vremena da se smiri, a onda je i on usnuo.

VI

Idućega jutra Duke samo skupi svoje ljude.

– Nedostaje nam jedan čovjek – reče on. Zove se Sam Goodis. Zaposlio sam ga malo prije nego što smo napustili Seattle. Nema ga. Je li ga netko vidio?

Ljudi su šutjeli i slijekali ramenima. Fargu je sada bilo jasno tko ga je napao prošle noći. To je bio još jedan od Lasherovih ljudi, ubačenih među MacKenzijeve radnike.

Hoskinsova smrt trebalo je da oduži posao, ali pojavio se Fargo i nastavili su rad. Sad je Fargo smetao i trebalo ga je

maknuti. Bilo mu je žao što sa sobom nije smio nositi revolver već samo onaj mali, što ga je nosio u koricama pod pazuhom.

Pretražili su okolicu. Nestalom radniku nije bilo ni traga. Napokon im oneraspoloženi Duke naredi da prestanu tražiti.

– Čini se da je ovaj posao bio pretežak za njega i da je jednostavno pobjegao. Idemo.

Nakon večere Fargo se neopazice iskrade iz logora. Želio se okupati kako bi skinuo znoj i prljavštinu, a onda, sjetivši se nečega, iznenada odustane.

Krenuo je dalje uz rijeku i, našavši skrovito mjesto, svuče se i okupa, ali nije plivao daleko od svoje odjeće i oružja. Sjetivši se što mu se dogodilo prošle noći, postao je malo oprezniji. Nije želio da ga mogući napadači nađu nespremno.

Izišavši iz vode, brzo se obrišao i, cvokoćući zubima, obukao. Zatim je krenuo dalje. Kretao se tiho kao mačka. Nijedna grančica nije zapucketala pod njegovim nogama.

Stigao je do cilja, do čistine na kojoj je stajala Mannixova brvnara. Bio je dobro sakriven u gustišu i nije se bojao da će ga netko opaziti. Izvadio je mali dalekozor na rasklapanje i postavio ga. Pazio je da koja zraka kasnopodnevno sunca ne bi pala na staklo i tako odala njegovu prisutnost.

Uperio je dalekozor prema prozoru na kolibi. Unutra je već bila upaljena svjetiljka. Pojavila se Barbara Mannix. Prišla je polici, uzela bocu s pićem i čašu. Napunivši čašu, prinijela ju je ustima i sadržaj popila u jednom gutljaju. Kao muškarac. Onda je otkopčala košulju i počela se svlačiti. Nakon toga mu je nestala. Onda se pojavila u haljini vezanoj uzicom oko pasa. Popila je još malo, ovaj put ravno iz boce. Zatim je stala trčkarati tamo-amo. Očito je spremala večeru.

Nije bilo ni traga njenu ocu. Vani je bio privezan samo jedan konj. Počeo se spuštati sumrak. Fargo začuje topot kopita. Na proplanku se pojavi Lance Mannix jašući iz logora.

Kad je ušao u kuću, Mannix pođe ravno prema boci na polici, zubima makne čep i potegne gutljaj. Stresavši se malo, ponovo nagne bocu.

On i Barbara progovore nekoliko riječi. Očito ga je pitala želi li nešto za jelo, ali on je radije pio. Njih dvoje su stajali baš kod prozora i Fargo poželi da može čitati riječi s usta kako bi doznao o čemu razgovaraju.

Mogao je vidjeti da njihov razgovor polako prerasta u svađu. Barbara je vikala, a onda je on iznenada pljusne. Na trenutak je nestala iz vidika, a kad se opet pojavila u ruci je imala kuhinjski nož. Krupni čovjek je iznenađujuće brzo uhvatio Barbarin zglobov i izba-

cio joj nož iz ruke. Vrpca kojom je bila vezana Barbarina haljina se odveže i haljina se rastvori. Ispod nje se pokazu goleme grudi što su se njihale kad je pokušala udariti Mannixa. Lance je ponovo udari i ona se iznenada smiri. On joj je nešto govorio i ona ga je promatrala otvorenih usta i raskolačenih očiju. Mannix se hladno smiješio.

Fargo je gledao kako ju je iznenada privukao k sebi. Nije se opirala. Ruka mu je pošla pod njenu rastvorenu haljinu. Fargo opsuje kad je vidio Mannixa kako je ljubi. Bilo je to daleko od očinskog poljupca. Onda se Mannix odmakne, ali se ona pripije uz njega i počne ga milovati. On je ponovo poljubi i onda ih više nije vidio. Fargo je još dugo ležao sakriven, ali oni se više nisu pojavljivali.

Kad je napokon ustao i krenuo kroz šumu, njegove sive oči bile su hladne i zamišljene. Otac i kći? Ni govora! Mnogo je puta bio svjedokom svađe između drolja i njihovih finih ljubavnika. Ovaj par ovdje bili su mlada djevojka i njen ljubomorni stariji pijani ljubavnik. Nisu se htjeli razdvajati i zato ju je Mannix predstavio kao svoju kćer i doveo ovamo.

Znači, on je lagao. Da li je to jedina njegova laž?

Fargu nije dugo trebalo da se vrati u logor. Upravo kad je bio nadomak baraka, začuo je klopavanje kola. Učinilo mu se to

malo neobično jer im sada nije bilo potrebna nova pošiljka namirnica.

I ostali su čuli dolazak kola. Izašli su ispred brvnara. Prišao mu je Milligan:

— Gdje si bio, Fargo? Želio sam s tobom odigrati partiju karata.

— Pošao sam se okupati — reče Fargo. — Tko to dolazi?

Uto se pojave prva kola. Milligan se iznenadi.

— Hej, pogledaj. Zar to nije stari glavom? Je li to Alec MacKenzie?

Farga nije zanimalo MacKenzie nego ono što je dolazilo iza njegove kočije: dvojica kola puna vojnika. Bili su odjeveni kao drvosječe, ali bilo je očito da se ne bave tim poslom jer su nosili puške.

Duke Hotchkiss izade iz svog ureda. Dakako, i on je bio iznenađen dolaskom svoga šefa, a još više kad je vidio ljude naoružane puškama. Fargo nije mogao čuti o čemu su Duke i MacKenzie razgovarali, ali je vidio kako Duke sliježe ramenima i bespomoćno širi ruke. Onda se MacKenzie okrene i pogleda naokolo. Ugledavši Farga, mahne mu rukom:

— Ti, dodi ovamo!

Fargo stisne zube. Ovo mu sve više miriše na rat. Prišavši im, on ih pozdravi.

— Fargo, želio bih razgovarati s tobom i s Dukeom. Hajdemo unutra.

Fargo pođe za njima u ured. MacKenzie zatvori vrata i zaključa ih. Zatim sjedne za Dukeov stol, a njima dvojici ponudi stolice. Duke je zbunjeno pogledavao čas jednog, čas drugog:

– Zar se vi poznajete? – Da – reče MacKenzie. – Ja sam ga unajmio.

– Ma nemoj! Ja sam ga zaposlio nakon tučnjave ... – Duke naglo zastane: – Oh, ti si dobio zadatak od MacKenzija ... – Shvatio je zašto je zapravo Fargo u logoru.

– Točno – potvrdi visoki Škot. – Samo što se više neće prikrivati. Sada će imati priliku da se iskaže u onom zbog čega je i unajmljen: da se bori.

– MacKenzie, možda će biti bolje da nam detaljnije objasnite o čemu je riječ – Duke se zbunjeno češao po licu. – Upravo smo se vratili s odmora, s mnogo novih ljudi, a vi sada dovodite nove radnike, i to naoružane do zuba ... Nisu nam potrebni. Imamo dovoljno radnika.

– Sve ću ti objasniti – reče MacKenzie pripalivši cigaru. – Potrebni su nam ljudi. Od sada ja vodim posao.

Duke zine od iznenađenja:

– Zar nisam dobro vodio posao?

– To nisam rekao, premda si jučer izgubio Hoskinsa.

– Već sam vam rekao da je to bio nesretan slučaj. Prerezao je svoj konopac.

– Možda. – MacKenzie ustane i počne šetati po sobi. – Ali kako se čini, sad ćemo morati raditi dva posla u isto vrijeme. Ti ćeš, Duke, voditi brigu o sječi, a Fargo će voditi ono za što je najviše sposoban: borbu.

Duke se počesa po bradi.

– To sam iskusio na vlastitoj koži.

– U svakom slučaju – nastavi MacKenzie – čim ste napustili Seattle, iz pouzdanih sam izvora doznao da Lasherovi poslovi stoje još gore nego moji i da mu prijeti opasnost od bankrota ako mu bankari ne budu dali podršku. Da bi se izvukao iz škripca, mora na bilo koji način dobiti Vučju Glavu. Prema ugovoru s vladom, ja sam dužan poduzeti sve potrebne mjere da bih zaštitio ovo područje. To sam i pokušao. Međutim postoji nešto zbog čega bi moj ugovor mogao prijeći u ruke Lashera u roku od dvadeset četiri sata: požar. Ako nastane požar i uništi četvrtinu Vučje Glave, ugovor će prijeći u ruke Lasheru. Ovo je vrijeme kad su ovdje požari najčešći jer je šuma suha, a kiše još nisu počele. Dovoljna je jedna šibica pa da plane cijela šuma. Sve do sada ni Lasheru nije bilo u interesu da plane šuma. Time bi izgubio mnogo novca kad mu dopadne šaka Vučja Glava. Međutim, kao što sam vam rekao, doznao sam da je on sada u očajnom položaju i riskirao bi čak i da podmetne požar samo da bi se dokopao barem dijela Vučje

Glave. Unajmio je ljude: revolveraše, slične onima vani u kolima. Te će ljude poslati ovamo. Pokušat će podmetnuti požar. Ako ih budemo ometali, posegnut će za oružjem. To je sigurno. Zato sam skupio revolveraše, najgori ološ koji sam mogao naći u Seattleu, i došao ovamo. Fargo će se brinuti o njima. To je njegov zadatak. Ti ćeš, Duke, i dalje voditi brigu oko sječe. Ja ću provjeravati da li sve ide kako treba. Fargo, kad naiđeš na Lasherove ljude, znaš što ti je činiti. Ako se na ovom području nađe ijedan prekršitelj, uljez, potpaljivač, treba odmah pucaati. Ja ću preuzeti svu odgovornost.

On pride kartoteci, izvuče mapu i raširi je po stolu:

– Morate imati na oku i područje što ne pripada Vučjoj Glavi. Njima neće biti teško podmetnuti požar malo izvan ovog područja, a vatra će se lako proširiti ovamo, osobito ako puše povoljan vjetar.

– Duke zacijelo zna kakvi vjetrovi ovdje pušu – napomene Fargo. – On mi može reći gdje i kad počnu puhati, a ja ću onamo poslati patrolu.

– Dobro, Fargo, nastoj razmišljati onako kako bi Lasher razmišljao u ovoj situaciji. Kad bi ti bio Lasher, gdje bi najprije podmetnuo požar?

– Ravno preko rijeke – nasmiješ se Fargo.

– O čemu ti to govoriš? – iznenađeno će MacKenzie.

– Govorim o Mannixu.

– Trabunjaš – vikne Duke. Fargo pogleda MacKenzija:

– Što znate o Mannixu?

– Ništa osim da se pojavio u mom uredu u Seattleu sa svim potrebnim papirima i akreditivima za posao lugara, nadglednika sječe. Zašto?

– Jučer, prije nego što se Hoskins popeo na stablo, Barbara se igrala s njegovim konopcem. Pokušavala se popeti pomoću užeta. To je vješto izvela. Pravila se nespretnom. Nije joj bilo teško upotrijebiti britvicu i malo zarezati konopac. Hoskins je vješt penjač i ne vjerujem da mu se moglo dogoditi da presiječe vlasiti konopac. Jedina osoba koja je dirala konopac prije nego što se Hoskins počeo penjati, bila je Barbara.

– Tu nema nikakve logike – izlane Duke. – Njen otac je nadglednik...

– On nije njezin otac. A ako jest, onda je gadno zaglibio.

Fargo im ukratko ispriča što je tog popodneva vidio kroz dalekozor. Duke je zinuo od čuda. MacKenzie je stajao ukočena lica.

– Jesi li siguran u ovo što govoriš? – upita MacKenzie kad je Fargo završio.

– Posve sam siguran – reče Fargo i zapali cigaretu. – Mogu se zakleti u što god hoćete da ona nije nikakva njegova kći. On s njom vjerojatno živi nevjenčano. Znači da vam je lagao. Prema tome, postoje dobri

razlozi da vam je nadrobio još laži. Kao na primjer da je lugar, a on to nije.

MacKenzie se namrgodi:

— Vlada je morala poslati lugara. Njegovi papiri su bili u redu...

— Oni su vjerojatno i poslali lugara, i to po imenu Mannix. Ali Mannix može biti ubijen i pokraden kao i bilo tko drugi. Kad se nađeš ovdje, tko zna jesi li ti pravi Mannix ili nisi. Ako Lasher želi kontrolirati tvoja radilišta, tko to može bolje obavljati od lugara? On zna sve što se tu događa, može se kretati kamo i kuda želi. A ta djevojka što je došla s njim može učiniti stvari kakve ni u snu ne možete zamisliti. Na primjer: prerezati Hoskinsov konopac...

Duke je odmahivao glavom:

— Još ne vjerujem da bi to ona mogla učiniti. Kako si posumnjao u nju?

— Tko je još imao mogućnost da prereže Hoskinsov konop. Sinoć sam bio s njom. Sposobna je lako smotati svakog muškarca. Odvuče ga podalje od logora i ... Sinoć sam i ja gotovo stradao.

Fargo im ispriča što se dogodilo prošle noći.

MacKenzie odluči odmah zatvoriti Mannixa i Barbaru.

— Dovedite mi nekoliko ljudi — reče on.

— Ne — reče Fargo.

— Zašto ne?

— Ljudi ne smiju znati za ovo. Mi ne znamo koliko je još Las-

herovih ljudi među vašim radnicima, ali kad se dočepamo Mannixa, lako ćemo to doznati. Nas trojica ćemo ih uhvatiti noću, kad svi budu spavali. Izvući ćemo iz njih imena svih Lasherovih ljudi prije nego što svane.

— Imaš pravo — složi se MacKenzie. — A što će se dogoditi ako Mannix ne progovori?

Fargov osmijeh nije bio nimalo lijep.

— Prepusti to meni. Progovoriti će on.

VII

Oko jedanaest sati svi su spavali. Barake su bile pretrpane još i ljudima koji su te večeri stigli u logor. Fargo je osjećao zadovoljstvo zbog takvog razvoja događaja. On je bio revolveraš, borac i više je volio baviti se time nego raditi kao drvosječa. Sad će moći ponovo opasati svoj revolver. Promotrio je izbliza ljude koji su došli s MacKenzijem. Svidali su mu se. Bili su kao stvoreni za ono što ih očekuje. Budu li poslušni, Lashero- vi ljudi će imati vraškog posla da se izvuku.

On polako ustane iz kreveta, uzme kaputić, odjene ga, uzme čizme i na prstima izađe iz barake. Obukavši ih, on provjeri da li mu je revolver pod haljetkom i krene prema jezeru. Stigavši do brane, čuo je šušanj. Naglo se okrenuo i munjevito izvukao revolver.

— Fargo, ovdje smo — čuo je MacKenzijev tihi glas.

— Što to, do vraga, nosiš? —

upita Fargo Dukea kad im se približio. Duke je, naime, u ruci imao sjekiru.

— Ja ne znam rukovati revolverom, ali sam vrlo spretan sa sjekirom.

— Slušaj, mi želimo Mannixa i djevojku žive.

— Ne brini. Upotrijebit ću je samo ako se budem morao braniti.

Prešli su branu. Fargo je bio vrlo oprezan. Nikad ništa nije prepuštao slučajnosti. To ga je i održalo na životu u svim opasnostima na koje je naišao.

Mannixova brvnara bila je u mraku. Fargo provjeri odakle puše povjetarac. Nije želio da do konja dopre njihov miris i šum koraka i da se uznemire. Njihovo rzanje moglo bi probuditi Mannixa ili Barbaru.

On tiho pride vratima brvnare. MacKenzie se približi jednom prozoru, a Duke drugom, prema prethodnom dogovoru.

Fargo je pretpostavljao da će vrata biti zaključana. Mannix zacijelo nije želio da ga netko iznenadi i nađe u krevetu s njegovom »kćerkom«.

Drškom revolvera on zalupa po vratima:

— Hej, Mannix! Probudi se! Gori! Gori šuma!

Nekoliko trenutaka se ništa nije čulo.

— Tko je? Što se dogodilo? — napokon se začuje Mannixovo pospano gundanje.

— Gori! Duke te zove! Svi su potrebni!

Fargo je čuo korake i onda vrata zaškripe:

— Što...? — Mannix ponovo počne, ali Fargo gurne revolversku cijev kroz odškrinuta vrata pritisne je na Mannixov trbuh. Zatim još bunovnog čovjeka gurne u prostoriju i uđe za njim.

— Ako se makneš, pucat ću — tiho će Fargo, a zatim pozove MacKenzija i Dukea.

Barbara prigušeno krikne.

— Tiho! Samo se makni i ubit ću tvoga ljubljenog.

MacKenzie zapali šibicu kako bi pronašli svjetiljku.

Mannix je bio gol do pasa, a u istom krevetu gdje je do maloprije spavao, ležala je Barbara, pokušavajući svoje golo tijelo pokriti plahtom.

Mannix zatrepta očima:

— Duke, čemu sve ovo, do vraga?

Prije nego što je Duke mogao odgovoriti, javi se MacKenzie:

— Da li ti i tvoja kći uvijek spavate zajedno, Mannix? — MacKenzija sposadne bijes: — Prokleti špijun! Kako se ti zapravo zoveš?

Fargu se na trenutak učinilo da će Mannix napasti MacKenzija, ali »lugar« se samo strese i ramena mu se objese:

— Otkrili ste, zar ne? — on umorno sjedne na stolicu kraj stola i protrlja oči.

— Znači, to je istina? Ali tko si ti?

MacKenzie se nagne nad njim.

– Ja sam Roy Morse. Ona...
 – on palcem pokaže prema djevojci: – Barbara Daniels.
 – I ti radiš za Lashera?
 Morse protrlja oči praveći se da je tobože zbunjen:
 – Da. Radio sam kao pred-radnik u šumama Michigana kad sam dobio pismo od Lashera. Nudio mi je posao. Došao sam. Dao mi je papire i lugarsku dozvolu na ime Mannix...
 – Gdje je Mannix? – prekine ga Fargo.
 – Mrtav. Lasher mi je rekao da je ubio Mannixa, uzeo mu papire i bacio ga u Puget Sound. Nitko ga više neće naći... Mannix je morao doći ova-mo i nadgledati sječu. Umjesto njega došao sam ja. Usput sam u jednoj krčmi pokupio nju. Otjerali su je iz Boisea u Idahu. Doveo sam je sa sobom i...
 – Koliko je još ljudi Lasher ubacio među radnike i tko su oni? – zapita Fargo.
 – Molim? – Morse zatrepta očima kao da nije razumio pitanje.
 Fargo približi revolver Morseovu licu:
 – Dobro si me razumio. Želim znati tko su uhode koje je Lasher ubacio u naš logor.
 – Nitko osim Goodisa, a on je nestao.
 Fargu nije bilo teško iz Morseovih očiju pročitati da laže. On se tiho nasmije:
 – Kako želiš, Morse. Ti igraj svoju igru, a ja ću svoju. – On prebaci revolver u lijevu ruku,

a desnom izvuče veliki batanga nož i uperi ga među Morseove oči. – Imaš točno minutu vremena da progovoriš. Ukoliko se ne predomisliš, znam nekoliko trikova koji će te brzo prisiliti da razvežeš jezik.

– Nemoj, molim te! – Morseovo lice проблjedi. – Reći ću ti! – On odvrati lice od noža, a onda strelovito gurne svjetiljku na stolu i prevali se preko stolca. Svjetiljka padne sa stola i ugasi se. Soba ostane u mraku.

– Stani! – gotovo u istom trenu vikne Fargo i skoči za njim. Čuo je kako je Morse skočio na noge. Fargo ga je zgrabio za rame. A onda Morse krikne. Stisak na Fargovu ramenu popusti. Čuo se tup udarac tijela o pod.

MacKenzie je već bio upalio šibicu. Djevojka stane vriskati. Na podu je ležao Morse. Na prsima mu je bila velika krvava rupa, a kraj njega je ležala sjekira.

Fargo se okrene Hotchkissu:

– Do vraga, rekao sam ti da ću ga natjerati da progovori! – Bio je bijesan. Uzme drugu svjetiljku i upali je.

– Žao mi je – Duke je odmahivao glavom. – Sve se dogodilo vrlo brzo. Skočio sam za njim kad je srušio svjetiljku.

MacKenzie kimne glavom. Visoki Škot bio je mrk. U ruci je držao revolver.

– Znam, Duke. Umalo što nisam pucao u njega kad je skočio. Pa ... – on pogleda tijelo

što je ležalo na podu: – Što je, tu je. Još imamo nju. – On pokaže djevojku.

– Ja ništa ne znam. Pomozite mi, ja ništa ne znam! – Glas joj je drhtao. – Znam samo za Goodisa i Milligana ...

Fargo se ukoči:

– Milligan?

Ona šutke kimne. Njen pogled ponovo skrene na Morseevo tijelo, a onda naglo okrene glavu prema zidu držeći na grudima pokrivač.

– Čula sam kako spominje samo tu dvojicu. Oni su bili ...

Prasak razbijenog stakla zagluši njene riječi. Komadići razbijenog prozorskog stakla padnu u sobu, kroz rupu se pojavi cijev velikog revolvera i prasak zagrmi. Metak je pogodio djevojku između ramena i ona padne iza kreveta. Prije nego što je prasak utihnuo, Fargo skoči i ispali metak kroz prozor. Znao je da je promašio. Čovjek se sagnuo i sakrio ispod prozorske daske. Fargo zgrabi svjetiljku sa stola i izjuri kroz vrata. Stao je uza zid.

To mu je spasilo život. Čuo se prasak revolvera iza ugla brvnare. Da nije stao uza zid, metak bi ga bio sigurno pogodio. Umalo zatim čuo je korake. Netko je trčao. Ubojica je jurio preko proplanka prema šumi.

Fargo proviri iza ugla brvnare, pokušavajući razaznati u mraku čovjeka koji je trčao. Čuo je pucketanje suhoga granja.

– Milligane! – vikne on i baci se na tlo.

Kao što se i nadao, ubojica ponovo opali prema mjestu odakle je čuo povik. Metak prozuji Fargu iznad glave.

Fargo je zapazio slab plamčak kad je napadač pritisnuo obarač i zapucao točno prema mjestu gdje se pojavio plamčak. Čuo se krik pa ponovo zapuca. Više se ništa nije čulo ni micalo pa Fargo potrči prema šumi. Kad je došao do grmlja, noga mu zapne o nešto. On se sagne i dotakne još toplo tijelo. Upalio je šibicu. Pogled Jerryja Milligana bio je ukočen. Fargo ustane. Promatrao je tijelo što je ležalo pred njim.

Milligan je opazio da je Fargov krevet prazan i krenuo je za njim. Vjerojatno je osjećao da nešto nije u redu. On je ubio Barbaru.

Vraćali su se u logor. Fargo je pustio Hotchkissa ispred sebe dok su prelazili branu.

Premda nije dobro spavao, ustao je u zoru. Napokon je mogao opasati revolver i nositi pušku. Ni ljudi koje je doveo MacKenzie nisu bili slabije naoružani. Svaki je imao bar jedan revolver i pušku. Sada su to bili njegovi momci. Stao je pred njih. Pažljivo su ga slušali. Osjećali su da on ima više iskustva nego oni.

Objasnio im je što moraju činiti i kako će biti organizirani. Podijelio ih je u skupine. Svaka skupina je imala četiri čovjeka

i imala je određeno područje koje je morala nadgledati. Morali su urediti dobro skrivene male logore. Dok dvojica budu spavala, druga dvojica će patrolirati. Ne smiju paliti vatre. Bit će dobro opskrbljeni konzervama. Ako naiđu na nepoznatu osobu, najprije moraju pucati, a onda pitati tko je. Ako zapaze požar, trojica će poći gasiti, a jedan mora dati znak pucnjevima: dva puta po tri pucnja, a onda pojuriti prema logoru što brže može. Bit će dobro plaćeni, a tko uhvati Lasherova čovjeka, čeka ga nagrada od dvjesto dolara.

Fargo je imao najteži zadatak. Morao je obilaziti sve male privremene logore i provjeravati da li je sve u redu, barem u početku, dok se ne uvjeri da su ljudi poslušni i da rade sve kako treba. Svakoj je skupini dodijeljena i mazga natovarena sjekirama, lopatama i bocama sa sredstvom za gašenje požara.

* * *

Područje zvano Vučja Glava bio je prekrasan, veličanstven predio, obrastao stoljetnom crnogoricom, uglavnom omorikom, pod čijim granama je vladao sumrak i savršena tišina, ponekad prekinuta krikom usamljene ptice. Svuda naokolo rušili su se mali slapovi potočića punih bistre, hladne gorske vode.

Fargo je osjećao gorčinu kad bi se sjetio što čeka tu divnu,

netaknutu prirodu, i koliko podvala, svade i netrpeljivosti izaziva među političarima i trgovcima, onima koji su za sječu tih neprocjenjivih bogatstava i onih koji žele sačuvati to prirodno blago.

Bila je prava sramota što je MacKenzie morao unajmiti naoružane ljude i platiti im iz vlastita džepa da bi zaštitio to područje od požara. Bila je dužnost vlade u Washingtonu da tu organizira jaku gorsku službu. Ni mnogi lugari ne bi se mogli suprotstaviti momcima koje je unajmio Lasher. To su bili revolveraši, a lugari su bili ljudi koji su znali sve o šumi, ali se nisu znali boriti.

Potkraj drugog dana Fargo je uspio rasporediti dva tuceta momaka na unaprijed dogovorenim mjestima za koja se odlučio pošto se s Hotchkissom posavjetovao o vjetrovima što pušu u to doba godine.

Doručkovao je konzervu lososa, napio se izvorske vode, a zatim potjerao mazgu uz strmu planinsku kosinu.

Kad se zaustavio, skinuo je s mazge opasač i klinove za penjanje. Odabrao je najviše stablo u okolini i polako se popeo na vrh. Pažljivo je promotrio okolicu. Nije bilo ni traga dimu.

Tri dana je jahao naokolo pretražujući šumu. Četiri puta dnevno penjao se na stabla i dalekozorom pretraživao šumska prostranstva. Počeo je sumnjati u MacKenzijevu informa-

ciju da će Lasherovi ljudi podmetnuti požar. Šuma svakog dana postaje sve više suha. Dugo nije pala kiša. Tlo je bilo posve suho, a do prvih kiša preostaje još petnaestak i više dana. Lasher je vjerojatno čekao pravi trenutak, kad će jedna šibica biti dovoljna da izazove požar.

Fargo je neumorno prelazio područje uzduž i poprijeko. Bio je dovoljno star i iskusan da bi bilo što prepustio slučaju. Premda je bio strastveni pušač, pušio je samo blizu potoka.

I tada, četvrtog dana, popevši se na stablo, ugledao je dim, kilometrima daleko na jugu. Fargo tiho opsuje. Uskoro zatim iz prilične udaljenosti čuo je tri pucnja, pa onda opet tri pucnja: ugovoreni znak ako netko od njegovih momaka opazi požar.

Fargo se brzo počne spuštati niz deblo. Skočivši na tlo, on makne konop sa stabla i, prije nego je bilo što drugo učinio, nagoni se okrene i sagne prema svom revolveru što ga je ostavio uz deblo. Nije mu bio potreban pri penjanju, samo mu je smetao.

— Ako taknete revolver, gospodine, bit ćete mrtvi.

Fargo se ukoči. Izašli su iz šipražja kao dvije goleme sjene. U rukama su držali revolvere.

VIII

Fargo tiho opsuje, ali se nije pomakao. Imali su ga u šakama. Nije imao nikakvih izgleda.

Na sebi je imao sigurnosni pojas, konopac i na nogama klinove za penjanje, a oni su držali uperene revolvere.

Jedan je nosio crvenu košulju, a brada mu je bila gotovo iste boje. Smijao se:

— Mogli smo te ubiti kao vjevericu dok si bio tamo gore, ali Lasher je rekao da ne smijemo ubiti čovjeka s vojničkim šeširrom. Naredio je da te prisilimo da progovoriš. Želi znati što se dogodilo u MacKenzijevom logoru. Hoće znati što se dogodilo s njegovim ljudima. Želi znati koliko ima tvojih ljudi po šumi i gdje su. Jake, pripazi na njega — obrati se svom drugu.

Jake je nosio plavu košulju, bio je glatko izbrijan, ali je imao plave brčice. Crvena Košulja oprezno pride Fargu i izvadi revolver iz njegova opasača. Fargo nije mogao ništa učiniti dok ga je ovaj pretraživao i uzeo mu veliki nož batanga.

— Sad smo te očistili. Na sedlu smo ti našli pušku. — On škljocne obaračem. — Nasloni se na deblo.

Fargo posluša. Crvena Košulja uzme njegov konopac za penjanje, odveže ga i ponovo pride Fargu:

— Ovim ću ti vezati šape.

Stavio je revolver na stranu. Brzo je i spretno vezao Fargove ruke. Jake ga nijednog trena nije ispuštao iz vida. Dok mu je vezao ruke, Crvena Košulja nije prestao govoriti:

— Pretpostavljam da si vidio dim. Još malo, pa će buknuti i drugi požar, pa treći, četvrti... uključujući i ovaj koji ćemo ovdje zapaliti. Vjerojatno znaš da ćeš se ti nalaziti u sredini vatre. Ako budeš dobar i sve nam ispričaš, lakše ćeš umrijeti. Prosvirat ćemo ti metak kroz glavu. U protivnom, živ ćeš izgorjeti. Hajde, Fargo, ili kako se već zoveš, kaži sve što Lasher želi znati. Govori brzo. Tako ćeš nas obojicu poštedjeti neprilika.

Fargo duboko uzdahne. Napola je slušao što mu je ovaj govorio. Nastojao je brzo procijeniti situaciju u kojoj se našao. Djelić sekunde njihove nepažnje bio bi mu dovoljan. Ali ovi revolveraši dobro su znali svoj posao. Bili su posve usredotočeni na ono što su radili. Morao je dobiti na vremenu. On otvori usta da bi progovorio.

Tada se začula pucnjava iz smjera gdje se pojavio požar. Bilo je to prilično daleko, ali se jasno moglo čuti da se tamo razvila prava borba.

Crvena Košulja širom raskolači oči, a Jake na trenutak skrene pogled u smjeru pucnjave. To je Fargu bilo dovoljno. On naglo ispruži svoju dugačku nogu. Na čizmu mu je još bio pričvršćen klin za penjanje. Njime je pogodio Crvenu Košulju pod rebra. Čovjek krikne od bola i posrne, a Fargo ga brzo privuče k sebi. U pravi trenutak. Jake je brzo reagirao i zapucao baš u trenutku kad se tijelo nje-

gova druga našlo između njega i Farga. Fargo pokuša uhvatiti revolver Crvene Košulje prije nego što taj padne na tlo, ali nije uspio. Zato je uhvatio klin i skinuo ga sa čizme. Jake je ponovo zapucao, ali se Fargo u tom trenu bio sagnuo da onako svezanih ruku uhvati revolver. Znao je da ne smije mirovati, ne smije stajati na mjestu. Bacio se na tlo, prema mjestu gdje je ležao revolver. Jake je ponovo promašio. Fargo je uspio dohvatiti veliki revolver Crvene Košulje. Nije čekao već je odmah zapucao prema Jakeu. Nije promašio. Nije zatim gubio ni trenutka. Skočio je na noge. Pronašao je svoj nož batanga, ispod nepomičnog tijela Crvene Košulje, zabio ga u deblo, stavio zglobove iznad njega i prerezao užice kojima su mu bile svezane ruke. Brzo je pobrao svoje razbacane stvari: sigurnosni pojas, klinove i pušku, mentuo ih na mazgu, uzeo je revolvere, potjerao mazge s opremom, skočio je na onu koju je jahao i pojurio prema jugu.

* * *

Ovaj put je on njih iznenadio. Zapazio ih je prije nego oni njega.

Neprestano se okretao ne bi li opazio nešto sumnjivo. Odjednom je osjetio oštar miris dima. Ubrzo je otkrio odakle dolazi. Kroz gusto granje spazio je proplanak ne veći od sobe. Vidio je narančasti jezičac plamena.

Lasherovi ljudi su se kretali u paru. Jedan je upravo palio šibicu, a drugi je držao pripremljenu kantu s petrolejem. Fargo je znao da ne smije gubiti ni trenutka. Potjerao je mazgu što je brže mogao. Vidio je njihova zaprepaštena lica. Fargo je bio posljednja osoba koju su vidjeli u životu.

Ostali su ležati na tlu. Fargo skoči s mazge, zgrabi kantu sa sredstvom za gašenje požara i počne prskati vatru što se brzo širila. Nije smio ostaviti ni žeravice. Premda su njegovi momci bili u neprilici, najprije je ovo morao srediti. Bilo mu je potrebno pola sata da ugasi vatru, lopatom skupi preostali gar i sve to ponovo polije vodom. Zatim je uzjahao, vukući za sobom i mazge s opremom. Nije ni pogledao tijela što su ostala ležati kraj ugašenog ognja.

Nastala je vratolomna jurnjava. Fargo se nije mogao sjetiti da je ikad u životu tako bezglavo jurio kao ovaj put. Imao je sreću što je uza se imao nepotkovane mazge, koje su se mnogo bolje snalazile na takvu neravnu terenu nego konji. Nisu zastale ni trenutka, čak ni na najgoroj nizbrdici.

Pucnjava je postajala sve glasnija, sve bliža. Mazge su bile uznemirene, ali ne zbog pucnjave već zbog dima koji su počele osjećati u nozdrvama. Što su se više približavali mjestu gdje se pucalo, dim je bio sve gušći.

Odjednom se iza jednog debela pojavi čovjek. Fargo umalo da nije pritisnuo obarač prije nego što je prepoznao garavo lice momka iz svoje družine:

– Davise! Što se dogodilo?

Davis se ponovo sakrije iza debela:

– Silazi, Fargo! Ova stabla su puna snajperista.

Fargo nije gubio vrijeme. Skočio je sa sedla. U tom trenutku mazga koju je jahao posrne i padne pogodena metkom. Mazga koja je bila vezana za nju počne trzati konopom i revati od straha.

Metak se zarine točno u drvo iznad Fargove glave i on brzo legne na tlo uz Davisa.

– Ovdje su podmetnuli požar. Prilično se raširio. Svi smo se skupili. Pokušali smo ugasi oganj, ali nismo uspjeli. Oni su nas čekali i otvorili su vatru. Borimo se s njima cijelo jutro. Dim nam je poslužio za prikrivanje, uspjeli smo na tren zaustaviti širenje požara, ali su oni dobili pojačanje. Morali smo napustiti gašenje i sad se vatra već prilično raširila niz dolinu. Najprije se moramo riješiti Lasherovih ljudi, a tek onda gasiti.

– Dobro – reče Fargo. Bio je smrknut. – Najprije ćemo se riješiti njih.

Pogledao je naokolo. Nalazili su se u uskoj vododerini, čije su strane bile obrasle gustom šumom.

– Naši ljudi su na ovoj strani usjekline – reče Davis – a

Lasherovi su na suprotnoj. Vatra gori na dnu usjekline, ali se, na sreću, ne širi prema nama već samo po dnu vododerine. Ako na vrijeme uspijemo rastjerati one tamo na drugoj strani, možda uspijemo da se vatra ne proširi i na ove strmine. Ako se dohvati stabala, imat ćemo vražjeg posla. — Davis naglo podigne pušku i opali. — Promašio sam! Ništa se ne vidi od ovoga prokletog dima. Poslali smo jednog čovjeka u logor — nastavi on. — Nadamo se da će pomoć stići na vrijeme. Ipak se bliži noć i prije nego oni... — On ponovo naglo podigne pušku i opali. — Gotov je! — vikne začuvši krik čovjeka na drugoj strani usjekline. — Prije nego što oni stignu...

— Znam to ćemo učiniti — prekine ga Fargo. — Imaš li šibice?

— Imam. Zašto?

— Ja ću sve obavijestiti. Kad čuješ dva revolverska pucnja, učini što ću ti reći. Zapalit ćeš šibicu i baciti je na podnožje strmine u usjeklinu.

— Još jedan požar? — Davis ga je zbunjeno gledao, a onda se naglo sagnuo jer mu je metak prosvirao iznad glave.

— Potpalit ćemo cijelo podnožje vododerine. Vjetar će širiti vatru sve do mjesta gdje su Lasherovi ljudi podmetnuli prvi požar, a onda će se ugasiti. Nama će biti potrebna dimna zavjesa. Kad se usjeklina napuni dimom, ponovo ću dati znak sa

dva revolverska pucnja. Tada ćemo napasti. Popet ćemo se uz suprotnu strminu i iznenaditi Lasherove ljude. Možeš li zamisliti kako će se iznenaditi kad nas ugledaju?

— Oh, to je odličan plan! — Davis je bio oduševljen. — Samo, što će se dogoditi ako vjetar iznenada promijeni smjer?

— Moramo i na to računati — odvрати Fargo.

Prešutio je ono što je i Davis znao. Ako vjetar promijeni smjer, loše im se piše. Svi bi mogli izgorjeti.

Fargo izađe iz skloništa i potrči prema mjestima gdje su bili sakriveni ostali momci. Dvaput su gotovo zapucali u njega ne znajući tko je. Pažljivo su ga slušali. Kimali su glavom smješkajući se. Plan im se sviđio. Već im je bilo dosta skrivanja iza drveća i grmlja. Osim toga, ako vjetar promijeni smjer, vatra će učiniti ono što ne uspijeva Lasherovim ljudima.

Fargo ispali dva metka iz revolvera. Ubrzo zatim cijela padina ispred njegovih ljudi zasvjetluca od malih vatri. Oganj se širio vrlo brzo. Uskoro je cijelo dno vododerine bilo ispunjeno dimom. U međuvremenu pucnjava nije prestajala, samo što su sada Lasherovi ljudi pucali naslijepo.

Fargo ponovo dvaput pritisne obarač. Istina, nije računao s tim da će se vatra tako brzo rasplamsati. Morat će je trčeci prijeći. Lasherovi momci su i

dalje naslijepo pucali. Fargu se učini da je čuo krik nekoga od svojih dok su pretrčavali dno usjekline. Usput su morali gasiti plamen što im se hvatao za hlače i zadržati dah da ih dim ne uguši. Noge su im dobro štatile čizme od debele kože.

Lasherovi ljudi su se bili malo povukli da bi se zaštitili od dima što se dizao iz usjekline. Njihovo iznenađenje je bilo veliko kad su pred sobom ugledali garava lica onih što su do maloprije bili na drugoj strani. Nastala je borba prsa o prsa. Svatko od Fargovih ljudi morao se sâm snalaziti. Netko puškom, netko revolverom, netko nožem.

Fargo je umalo stradao. Odjednom se ispred njega našao čovjek s revolverom, a on je svoj upravo bio ispraznio i nije mu preostalo ništa drugo nego da baci revolver čovjeku u glavu. To mu je spasilo život. Čovjek je pucao, ali metak je Fargu samo okrznuo uho.

Lasherovi ljudi su se povlačili. Pucnjava je bila sve rjeđa. Fargo naredi da ih gone bez milosti. Malo zatim nastane tišina. Ništa se nije čulo osim pucketanja vatre. Naokolo su ležala tijela poginulih.

Fargo naredi da se provjeri koliko ima ranjenih i poginulih. Valjalo je požuriti ako su željeli da se vatra ne raširi toliko da je više neće moći ugaziti.

* * *

Fargo je neko vrijeme šutke stajao proučavajući položaj u

kojem su se sada nalazili. Pripalio je cigaretu, premda mu je grlo bilo suho od dima.

Pokušavao je rekonstruirati sliku područja i prisjetiti se koliko potoka ima i gdje je rijeka Vučja Glava. Požar se širio po području što ga je prekrivala netaknuta crnogorična šuma. Stabla su bila vrlo visoka. Vatra se za sada širila samo po tlu. Vjetar je bio slab i iskre nisu mogle doprijeti do prvih grana jer su bile vrlo visoko. To je bilo dobro, jer dohvati li oganj grane, bit će im nemoguće obuzdati stihiju. Ovako još postoji nada, dakako, ako u međuvremenu vjetar ne ojača. Nitko ne bi mogao ugaziti požar koji bi zahvatio visoke omorike i jele. Vatra bi se širila vrlo brzo.

Sada je vjetar puhao s istoka. Na sjevernoj strani bila je rijeka Vučja Glava kao prirodna prepreka i ako vjetar promijeni smjer, požar neće moći prijeći rijeku. Fargo je zabrinjavala zapadna strana, prema kojoj se širio požar. Sjetio se potočića što bi im mogao pomoći pri gašenju. Znao je da je potočić premalen, preuzak, da bi spriječio dalje širenje vatre, ali ipak će im olakšati posao. Osim toga, moraju dobiti pomoć iz logora jer će im biti vrlo teško. Premalo ih je. Trojica su poginula, a dvojica su bila teško ranjena. Poslali su ih u logor na mazgama. Pratio ih je momak koji je bio samo lakše ranjen.

Oni koji su preostali, brzo su doveli mazge i krenuli što su brže mogli.

IX

Kad su stigli do potoka što ga je Fargo bio zapazio na zemljopisnoj karti, srce mu se stislo. Bio je mnogo uži i plići nego što je očekivao. Drveće je raslo uza sâm rub vode. Grane stabala na jednoj i drugoj strani potoka gotovo su se dodirivale. Fargo je očekivao da će uz obalu biti pojas stijena, kamenja, ali se prevario.

Nije bilo vremena za gubljenje. Umjesto da se prepusti malodušnosti, Fargo naredi da se mazge odvedu na drugu stranu potoka i ondje privežu, a zatim su prionuli na posao.

Momci su znali raditi u šumi i nisu štedjeli snagu.

Najprije su morali očistiti tlo od suhih iglica a zatim posjeći sva stabla blizu potoka kako bi stvorili čistinu, obrambeni pojas što će spriječiti da se požar ne proširi i na drugu stranu potoka. Dakako, tako mali broj ljudi nije mogao očistiti dovoljno širok pojas, ali Fargo se nadao da će im ubrzo stići pomoć iz logora, a i neznatna pomoć ovih momaka je dobrodošla. Dok ne stigne pojačanje, očistit će barem nešto. Umorni, čađavi i izranjavani, nisu se dali. Uporno su sjekli grmlje i okolna stabla. Pri tom nisu morali paziti na koju će stranu pasti stablo. Glavno je bilo počistiti prostor.

Uposlili su i nekoliko mazgi. Vukle su debla što dalje od vatre što se sve više približavala. Napravili su i improvizirane grablje, privezali ih za mazge i tako su lakše vukli suhi sloj iglica do potoka.

Fargo je bio zadovoljan. Vjetar je bio povoljan. Kad očiste dovoljno širok pojas, podmetnut će još jedan požar što bi se morao širiti prema onom što ga je podmetnuo Lasher. Kad se sretnu dvije stihije, vatra će se ugasiti sama od sebe. Ali to bi uspjelo samo ako ne ojača istočnjak što je tjerao Lasherovu vatru.

Sunce je bilo na zalazu. Fargo se pitao zašto im ne stiže pomoć iz logora. Već su davno morali stići. Boljeli su ga svi mišići, ali je radio i dalje kao i svi ostali. Ipak, bio im je potreban odmor i morali su nešto pojesti. On naredi jednom momku da upali vatru i pripremi večeru.

Jeli su brzo. Nisu se dugo odmarali. Za manje od jednog sata požar će doći nadomak obale potoka.

Fargo je promatrao oblak dima što se bližio. Odjednom se uspravi. Opazio je plamen. Vjetar je promijenio smjer i oganj je zahvatio granje visokih stabala. Sad će se požar širiti velikom brzinom i sad je bio pravi trenutak da se podmetne još jedan požar.

On baci lončić s kavom i naredi momcima da što prije zapale vatre. Oni se raštrkaju po

proplanku i počnu kresati šibicama. U tom trenutku iz šume se pojave usplahirane, nasmrt prestrašene životinje. Zečevi, jeleni, srne, čak i nekoliko vukova s mladuncima, jurili su prema potoku, prema spasu. Iz zadimljene šume pojavio se i medvjed. Gorio je. Nadomak potoka je pao. Nije više imao snage. Fargo ispali dva metka u ogromno tijelo životinje i skрати mu muke.

Vjetar je postajao sve jači. Fargo se nasmiješi. Sve se odvijalo onako kako je bio zamislio. Vjetar će brzo širiti vatru prema Lasherovom podmetnutom požaru i sve će brzo biti gotovo.

Dok je uzimao lončić s kavom, Davis slučajno pogleda na drugu obalu potoka i glasno opsuje.

Fargo se okrene.

To nije bilo moguće! Iz smjera odakle im je morala stići pomoć, lijepo se moglo vidjeti kako gori!

Požar im se približavao velikom brzinom jer ga je tjerao jak vjetar. Zahvaćena su bila i visoka stabla. Već je bio udaljen nešto više od kilometra. Još nekoliko trenutaka i bit će posve blizu.

Bili su u klopci. I ljudi i životinje sada su se nalazili između dvije vatre.

Fargo je stajao nekoliko trenutaka posve ukočen. Nije mogao vjerovati vlastitim očima, a onda je začuo vlastiti glas kako

više Davisu da se pobrine za mazge. I on je uletio u ledenu vodu potoka i pošao spašavati životinje što su se već bile uspaničile. Čuo je svoje ljude kako viču vidjevši što im se sprema. Za nekoliko minuta vatra će biti nadomak obali potoka. Postojao je samo jedan izlaz, jedina nada: voda.

Fargo se popne na suprotnu obalu i nađe se među prestrašenim mazgama. Rezao je konopce kojima su bile vezane svojim batanga nožem. I Davis je činio isto. Konji bi potrčali ravno u oganj, ali mazge su bile pametnije životinje. Kako bi se koja oslobodila užeta, pojurila bi prema vodi. Sada vatra nije bila dalje od pola kilometra. Fargo je osjećao užareni zrak u plućima. Činilo se da vatra guta kisik oko njih.

Fargo se okrene Davisu:

— U vodu!

Potrčali su u rječicu zajedno sa životinjama što su bježale od vatrene stihije. Košulja na Fargovim leđima pocrnila je od žara što je širio oganj. Ostali su već bili u vodi.

Fargo je još neko vrijeme stajao u vodi što mu je dopirala do prsa i promatrao dolazeću stihiju. Sada je požar bio udaljen samo nekoliko metara. Još malo i vatra će preskočiti potočić. Iskre s visokih gorućih stabala zapalit će sve ono što su na drugoj obali upravo bili posjekli.

On zaroni. Drugo mu nije preostalo. Zrak je bio toliko za-

žaren da se gotovo nije moglo disati. Kad je zaronio, udario je o nešto. Iznenadio se: bio je to veliki jelen. Kao i Fargo, i on je zaronio, odnosno gurnuo glavu s ogromnim rogovima u vodu.

Prizori pod vodom su izgledali kao u snu, nestvarni: lica ljudi, tijela i glave životinja, što su, bježeći pred opasnošću, na trenutak našli zajedničko sklonište.

Prošlo je pola minute, a Fargu se činilo da je prošla cijela vječnost. Osjećao je sve veći pritisak u plućima. Nije udahnuo dovoljno zraka jer je na površini, prije nego što je zaronio, već nestajalo kisika. Morao je izroniti. U prsima ga je počelo boleti. Osjećao je udaranje u sljepoočicama. Ipak je znao: ako izroni, dočekat će ga smrt.

Iznad površine vode je sada zacijelo prava vatrena oluja. Osjećao je kako voda postaje sve toplija.

Jelen nije mogao izdržati. Podigao je nozdrve nad površinu već vrlo zagrijane vode potoka. Onda se počeo bacati. Fargu se već mutilo u glavi, ali uspio se maknuti podalje od jelenjih nogu što su se bacale tamo-amo. Jelen je uginuo. Njegovo tijelo se polako spustilo na dno.

Fargo zatvori oči i stisne zube. Činilo mu se da će mu se pluća rasprsnuti. Voda je postajala vruća. On podigne ruku nad površinu, ali je brzo povuče, jer se opekao. Kakva smrt!

Ili će se utopiti, ili će izgorjeti!

Prošle su gotovo dvije minute. Više nije mogao izdržati. Rukom je začepio nos i izronio. Pluća su mu gorjela od vrućeg zraka, ali nisu izgorjela. Ponovo je zaronio. Imat će dovoljno zraka da izdrži još jednu minutu. Uspio je vidjeti da je vatra prešla na drugu obalu.

Ponovo je prošla cijela vječnost, i opet je bio na kraju snaga prije nego što je izronio. Vatra se sada širila drugom obalom, ali je već počela jenjavati jer je došla do pojasa što je već bio izgorio.

Fargo se probija kroz površinu vruće vode, proguravajući se kroz uginula tijela životinja i tijelo nesretnog momka. Fargo ga okrene na leđa. Bio je to Davis, lica pougljenjena i iskrivljena od bola. Zacijelo je pokušao udahnuti zrak i pluća su mu izgorjela.

Fargo se popne na zapadnu obalu. Prizor je bio stravičan. Crna pustoš. A s te strane im je morala stići pomoć. Fargo stisne usne. Sada mu je sve bilo jasno. Sve se slagalo.

On se okrene i pogleda na istočnu stranu. Vatre su se sudarale. Još malo i ugasit će se. Jedna će pojesti drugu.

* * *

Ubrzo zatim pojavili su se ljudi iz logora. Dvadeset četiri čovjeka, na čelu sa MacKenzijem i Dukeom Hotchkissom i kolima

punim svega što je potrebno za gašenje požara.

MacKenziјеvo lice bilo je čađavo, obrve su mu nagorjele, a usne su mu bile pune prištića. Ali kad je ugledao Fargo, bio je očito iznenađen i obradovan. Lice mu se razvuklo u osmijeh.

— Hvala Bogu — šapnuo je stežući mu ruku — ostao si živ.

— Nebesa, Fargo! — zagrmio je Hotchkiss. Metnuo je svoj ogroman dlan iznad očiju i pogledao prema istoku: — Vatra se gotovo ugasila. Nije mi jasno kako si uspio!

— Mislili smo da ćete ovamo brzo stići. Umjesto vas stigao je požar, i već je bio zahvatio i stabla. Malo je trebalo pa da svi nastradamo. Neki nisu imali sreće.

MacKenzie je odmahivao glavom:

— Ne razumijem. Ugledali smo dim, a onda je došao momak s porukom. Svi što su se našli u logoru uzjahali su mazge i krenuli smo ovamo što smo brže mogli. A onda smo na petnaestak kilometara udaljenosti naišli na još jedan požar. Vatra je već bila zahvatila visoka stabla. Vjetar ga je nosio prema vama. Morali smo se držati iza vatre. Zato smo zakasnili...

— Dakako — reče Fargo.

— Duke je bio gotovo lud. Cijelo vrijeme je jahao ispred nas. Bio je vrlo uznemiren... — MacKenzie prijede rukom preko li-

ca: — Izgorjelo je mnogo hektara šume oko Vučje Glave, ali ne toliko da bih izgubio svoj ugovor. Sada moramo za svaki slučaj osigurati da se ovaj oganj što jenjava ne proširi na drugu stranu ako vjetar promijeni smjer.

— Uspjet ćete — reče Fargo.

— Za sada je vjetar na našoj strani. Vjetar nam ne bi bio osobito pomogao da nismo uspjeli nadvladati Lasherove ljude kad su nas napali. Tada ne bismo uspjeli zaustaviti stihiju i ona bi se proširila po cijelom području...

Fargo iznenada osjeti velik umor i sjedne na obližnji kamen, ali odmah ustane jer je bio vrlo vruć.

MacKenzie ga je pažljivo promatrao:

— Fargo, ti si nasmrt umoran. Ti i tvoji momci zalužujete dobar odmor. Mi ćemo se pobrinuti za...

— Ne, pomoći ćemo vam... Koliko nas je ostalo živih...

MacKenzie ima pravo. Odmorite se — reče Duke. — Izgledaš vrlo iscrpljen. Koliko si dugo izdržao pod vodom. Kladim se da su ti pluća puna vode.

— Jesu — reče Fargo. — U redu. Odmorit ćemo se. Vi možete krenuti.

X

Fargo i ljudi koji nisu nastradali sjedili su više od jednog sata na obali potoka, čađavi, iscrpljeni, izranjavani. Davis ni-

je bio jedina žrtva. Strađao je još jedan momak koji je bio uronio u plićak, pa je voda oko njega brzo proključala.

Ostali su polako žvakali hranu iz konzervi i šuteći pili kavu.

Napokon Fargo ustane.

– Momci, skupite mazge koje su preostale i vratite se u logor. Svi ste pošteno zaradili plaću, a i nagradu koju bi dobili oni što bi uhvatili Lasherova čovjeka. Svi ćete dobiti dvjesto dolara više.

– Zar ti nećeš s nama? – upita jedan od njih.

– Neću. Pridružiti ću se MacKenziju i ostalima.

– I mi ćemo s tobom – reče momak i ustane. Okrene se oko sebe: – Je li tako? Nećemo se maknuti odavde dok ta prokleta vatra ne prestane uništavati šumu.

Fargo se nasmiješi. Bio je dirnut, premda ga ništa nije moglo tako lako ganuti:

– Ne. Vratit ćete se u logor. Nema više opasnosti od požara. Odmorite se. Ja ću vam se brzo pridružiti.

Mrmljali su, ali ipak nevoljko ustanu i potraže mazge. Fargo ostane sâm s jednom mazgom u pustoši izgorjelih stabala što su se još dimila.

Kad su momci nestali, on umorno ustane. Otvorio je revolver što ga je držao u korica-ma na prsima. bio je neupotreb-ljiv. Voda je ovlažila metke. Zatim provjeri veliki kolt što ga je

držao u opasaču. Tada još nisu proizvodili streljivo otporno na vodu. Fargo ispali šest metaka. Triput je uspio, ali tri puta nije. Bolje išta nego ništa. Fargo stavi pištolj za opasač. Svoju vinčesterku je bio ostavio na mjestu gdje su napali Lasherove ljude. Kad sve ovo završi, otići će po nj. Sada je barem znao što mu od oružja preostaje.

Uzjaše mazgu i krene za MacKenzijem i ostalima.

* * *

– Što ti je, Fargo? Zašto se nisi vratio u logor s ostalima?

– upita MacKenzie kad ga je ugledao.

– Vratit ću se u logor kad budem siguran da je vatra ugašena. – Fargo je gledao sjekiru što ju je MacKenzie držao u rukama. On je sjekao zajedno sa svojim radnicima koji su čistili obrambeni pojas.

Fargo posegne rukom za MacKenzijevom sjekirom.

– Potrebna mi je. Gdje je Duke?

MacKenzie ga je upitno pogledao, a onda mahne rukom prema jugu.

– Naći ću ga – reče Fargo i prije nego što je MacKenzie počeo prigovarati, nestane u izgorjeloj šumi, krećući se oprezno između još vrućih ostataka grana, grmlja i stabala. Ugle-dao ga je na usamljenu mjestu. Upravo je sjekao jedno nagorje-lo stablo sjekirom kakvu je i Fargo nosio sa sobom.

Fargo stane.

– Duke.

Hotchkiss zastane držeći u desnoj ruci sjekiru:

– Fargo! Mislio sam da si se vratio u logor.

– Nisam još. Ti i ja moramo najprije porazgovarati.

Dukeovo veliko lice se razvuče u osmijeh:

– O čemu?

– Na primjer, koliko ti Lasher plaća?

Duke se zagleda u njega, a onda mu oči ponovo zaiskre, a usta razvuku u smiješak:

– Sve si prokljuvio, zar ne?

– Točno. U Seattleu si mi rekao da me ne možeš zaposliti jer nemaš slobodnog mjesta. Malo prije nego što ste krenuli ovamo, unajmio si Goodisa.

– Točno – reče Hotchkiss naslonivši se na sjekiru.

– Nakon toga slijedi Hoskinsov slučaj. Dakako, Barbara se igrala njegovim konopom za penjanje prije nego što se popeo na stablo, ali ti si mu pomogao opasati užu oko debla. Nije ona prerezala užu. Ti si imao britvu i ti si zarezao konop tako da je morao popustiti.

Hotchkiss se nije prestao smiješiti:

– Ti misliš da se tako dogodilo?

– Siguran sam. Nepobitan dokaz je ono što se dogodilo Mannixu ili Morseu, kako li se već zove. Gurnuo je svjetiljku jer se nadao da ćeš mu ti u mraku pomoći. Umjesto toga

ubio si ga. Bojao si se da će progovoriti.

– Vrlo si pametan – reče Duke.

– Dovoljno pametan da nakon toga počnem sumnjati. I sada ovo što se danas dogodilo. Izjahao si zajedno s MacKenzi-jem. Rekao je da si jahao ispred njih. I u međuvremenu podmetnuo požar kako bi nas doveo u klopku. Bilo je to prilično lukavo. Kako si uspio zapaliti vrhove stabala?

Duke se tiho nasmije. Nije bio nimalo zbunjen.

– Zapaljive strijele. Indijanci su ih upotrebljavali. Čim sam MacKenziju nestao iz vida, zapalio sam strijele i usmjerio ih prema vrhovima stabala.

– Ti si Lasherov čovjek.

– Točno. On dobro plaća. To-liko dobro koliko neću zaraditi da radim ne znam koliko godina kao predradnik. – Dukeove oči se smrknu: – Cijeli život radim za drugoga, Fargo. Kad ovo završi, imat ću dovoljno novca da sâm započnem neki posao, a da pri tom ne ovisim ni o kome.

– Nećeš uspjeti – reče Fargo tiho.

Duke se hladno nasmije:

– Ja sam čist. Nitko nema dokaza protiv mene. Osim tebe.

– On podigne sjekiru: – Ali ti nećeš moći govoriti. Podmetnuti požari ovaj put nisu uspjeli zahvaljujući patrolama što si ih organizirao, ali još ima vremena pošto ti više ne budeš živ.

Fargo brzo podigne svoju sjekiru i vikne:

– Nemoj se zaletavati! Još me nisi uhvatio.

– Što je tebi? Ti si za mene već mrtav. – Duke lako podigne sjekiru.

Fargo se brzo sagne. Osjetio je kako mu je oštrica sjekire prozujala iznad kose. Odmah se uspravio i drškom svoje sjekire dočeka još jedan Dukeov zamah. Bio je umoran. Osjetio je kako ga je taj sudar stresao od glave do pete. Dok je Duke ponovo zamahnuo, on čvršće primi držak. Taj udarac bi ga bio presjekao da na vrijeme nije ispružio ruke držeći čvrsto i sjekiru dočekavši Dukeov nalet. Ipak je Duke uspio ovim udarcem skratiti Fargov držak.

Duke odskoči nazad i samouvjereno se nasmije:

– Sada ti je kraća drška. Ne preostaje ti još mnogo od života, Fargo! Duke pojuri prema njemu. Fargu nije preostalo ništa drugo nego izmicati protivnikovim zamasima. Samo, koliko dugo? Dukeu se očito nije žurilo. Uživao je u »igri«. Sve su prednosti bile na njegovoj strani, čak i vrijeme. Fargu je bilo jasno da se Duke igra s njim.

Odjednom se Dukeove oči uozbilje. Prestao se smijati:

– Sad! – zagrmi on i pojuri ravno prema Fargu. Zamahnuo je prema njegovu trbuhu. Oštrica je sinula s lijeve strane, a Fargo je svoju sjekiru držao u desnoj ruci. Činilo se da Fargo

jednostavno ne može obraniti ovaj udarac, ali Duke nije znao da Fargo barata lijevom rukom isto tako dobro kao i desnom i da mu je jednako snažna. Brzinom munje on prebaci sjekiru iz desne u lijevu ruku i dočeka udarac što bi ga bio presjekao napola. Duke je tako snažno udario da je Fargovu sjekiru pritisnuo uz njegov bok i okrenuo mu revolver što je visio za pojasom.

Iznenadan i brz Fargov potez izbacio je Dukea iz ravnoteže, jer je bio zamahnuo svom svojom ogromnom snagom. Sjekira mu je poletjela prema tlu. Fargo nije ni trenutka čekao. Zamahnuo je...

Neko vrijeme je stajao promatrajući nepomično Dukeovo tijelo, a onda ispusti sjekiru iz ruku.

Osjetio je kako malaksava. Sjeo je. Sjedio je opuštenih ruku sve dok nije dotrčao MacKenzie.

XI

Prolazili su tjedni. MacKenzie je sâm nadgledavao sječu šume, a Fargo je ponovo svoje momke poslao u izviđanja. Za to vrijeme se ništa nije dogodilo. Nije bilo nikakvih neprilika, požar više nije izbio, a Lasherovim ljudima nije bilo ni traga. Umjetno jezero se punilo drvom, a onda je počelo kišiti. Najprije je to bila samo rosulja

i radnici nisu prekinuli sjeću. Poslije nije prestajala padati i Vučja Glava je bila sve viša. Razina vode u jezeru se podigla gotovo do ruba brane.

Više nije bilo opasnosti od požara. Fargo je poslao svoje momke u logor. MacKenzie ga pozove u svoj ured. Ponudio ga je burbonom.

– Mislim da se Lasher povu-
kao. Valjda je shvatio da je po-
ražen – reče Škot.

Možda – reče Fargo proma-
trajući piće u čaši, a onda ispije
gutljaj. – Znate li što bih ja na-
pravio da sam na Lasherovu
mjestu?

– Što?

– Oteo bih vam drvo.

– Kako to misliš?

– Skupio bih nekoliko mo-
maka, dočekao vas na priklad-
nom mjestu niz rijeku, negdje
na samotnom mjestu, riješio se
vaših ljudi i preuzeo drvo u svo-
je ruke. Dok ne sredim sve po-
trebno da bih dokazao da je dr-
vo moje, sakrio bih ga na po-
godnom mjestu negdje na
Soundu. Ima mnogo pilana što
rade na crno i čiji vlasnici ne
postavljaju previše pitanja. Po-
brao bih novac, poslao do vra-
ga sve ugovore i banke i pobje-
gao iz zemlje. Otišao bih u Mek-
siko ili nekamo u džungle Ama-
zone i s tim novcem počeo sve
iznova. Svoj život bih mogao li-
jepo urediti.

– To bi bio nevjerojatno hra-
bar pothvat – MacKenzie je
odmahivao glavom.

– Lasher je takav čovjek.

Škot je razmišljao neko vrije-
me.

– Znači da će mi ponovo biti
potrebna tvoja pomoć. Moram
biti siguran da će drvo bez ne-
volje stići do ušća rijeke.

– Zato ste me unajmili, zar
ne?

* * *

Tri dana poslije, u zoru, bra-
na je razbijena. Fargo je čekao
spreman. Imao je mali kanu i
motku s kukom. Balvani su se
polako počeli micati. Krenuli su
na svoj dug put do ušća Vučje
Glave, do Puget Sounda. Prola-
zile su minute. Balvani su se
kretali sve brže. Probivši se pre-
ko ostataka brane, pojurili su
niz maticu rijeke koju su prve
jesenske kiše napunile novim
količinama vode.

Fargo osjeti davno zaborav-
ljeno uzbuđenje. Bio je veseo.
Bilo mu je drago što je ponovo
na rijeci. Osjećao je da će ovo
biti vrlo uzbudljivo putovanje.
Uživat će u njemu. Morat će pa-
ziti. Morat će biti vrlo oprezan,
da ne izgubi ravnotežu. Kao i
svi ostali, na sebi je imao težak
kaput, dva revolvera i pušku.
Ako padne u vodu, potonut će
kao kamen, ako mu u međuvre-
menu neki balvan ne razbije
glavu.

Sve je to bio dio posla, ali opasnost je za njega uvijek značila uzbuđenje i uživanje.

Nekoliko puta im se dogodilo da su balvani zapeli za prepreku na rijeci i trebalo im je vruške spretnosti da oslobode drvo kako bi nastavili put niz vodu.

Tri dana su bez većih poteškoća putovali niz rijeku, a onda se Vučja Glava počela sužavati. Ušli su u klanac. Fargo je spretno manevrirao između balvana, kad zapazi kako ispred njih klanac naglo zavija. Nitko nije mogao znati što se skriva iza zavoja. Ogromna masa drva naglo je skrenula, a onda Fargo osjeti kako voda oko njega raste. Pjenila se i polijevala sve oko sebe. Fargo tiho opsuje. Iza zavoja je netko dinamirom urušio stijenu i tako još više suzio korito.

— Natrag! — vikao je Fargo svojim ljudima.

— Jedva su uspjeli iz podivljale matice rijeke prijeći na obalu. Ogromna masa drva zaustavila se pred preprekom.

I tada su se pojavili Lasherovi ljudi.

Na gorskom klancu iznad rijeke bila je pukotina i tu su se pojavili. Bilo ih je tridesetak. Odmah su počeli pucati. Fargo se sakrio iza debla. Hladno se nasmiješio prepoznavši krupnog čovjeka koji ih je vodio.

Dakle, to je morao biti konačan obračun.

— Evo ih! Očitajte im lekciju!
— vikne Fargo.

Njegovi momci se rasprše potraživši zaklon, a isto su učinili i Lasherovi ljudi. Fargo nanišan prema mjestu gdje se sakrio Lasher, ali nije pogodio cilj.

U klancu je grmjelo od pucnjave, a onda se na vrhovima grebena pojavi još nekoliko ljudi. Potraje li bitka duže, oni će Farga i ostale pobiti kao zečeve. Imali su ih na dlanu.

Fargo potraži bolji zaklon i promotri položaj u kojem su se našli. Bili su opkoljeni sa tri strane, a osim toga, Lasher je bio brojčano jači. Lasher ih ima u šakama, ako brzo nešto ne poduzme. Fargo pogleda naokolo. Na priličnoj udaljenosti nalazila se splav privezana za obalu. Na njoj su bili pokrivači, hrana, rezervna municija i dinamit. Ako želi uzeti taj dinamit, Farga čeka opasan pothvat. Ali nije bilo drugog izlaza. Morao ga je uzeti.

On krene prema splavi. Trčao je držeći se zaklona iza stabala dok su meci fijukali oko njega.

Usput je naišao na MacKenziya sakrivenog iza jednog debla. Nije prestajao pucati iz vinčesterke. Škot je bio iznenađen ugledavši Farga kraj sebe.

— Štiti me! Ja idem po dinamit — napomene Fargo.

— Čovječe, što ti je? Nikad se nećeš uspjeti probiti s rukama punim dinamita.

– Moram uspjeti. Kaži momcima da rubove grebena drže pod neprekidnom vatrom tako da oni gore ne mogu glave pomoliti. Ako to učine, imamo izgleda da uspijem.

Fargo ponovo potrči. Iza sebe je čuo Lasherov glas:

– MacKenzie! Spasit ćeš mnoge živote ako se predaš! Nemaš nikakva izgleda!

– Idi do vraga! – odvrati mu MacKenzie. – Znam dobro da nikoga nećeš pustiti živog odavde kako ne bi mogao ispričati što se ovdje dogodilo! – Škotova puška ponovo zagrmi.

Fargo je trčao što je brže mogao. Štitila su ga ogromna stabla što su rasla jedno do drugoga. Najopasniji dio puta mu je tek predstojao. Fargo zastane. Ispred njega je bio proplanak, obrastao tu i tamo ponekim stablom. Na kraju proplanaka vidio se rub rijeke i splav privezana uz obalu. Bit će vrlo opasno pretrčati tih pedesetak metara pa onda natrag, s dinamitom u rukama.

Mora uspjeti. Za to mu je MacKenzie platio. On zatakne revolver u korice i skine pušku s ramena. Sakrivši se iza jednog debla, pažljivo je nanišanio u čovjeku koji je provirio iza ruba grebena. Čuo se krik dok je čovjek padao sa stijene. Opalio je još jedanput. Želio je da se oni gore malo zamisle i budu oprezniji. Ponovo je potrčao. Držao je pušku u ruci i nasumce pucao prema vrhovima klanca.

Već je bio nadomak splavi kad je osjetio udarac u bok. Ipak je uspio doći do splavi. Ovdje je zastao. Nije osjećao nikakvu bol. Pogleda što se dogodilo: metak je pogodio kundak puške i razmrskao ga. Zato je osjetio udarac kundaka o bok.

Na splavi nije bilo nikoga. Kuhari su se sklonili u šumu. Fargo potraži dinamit, zatim raspara nekoliko vreća za spavanje i omota ga u njih. Izišao je iz kabine. Pod svakom rukom je imao po jedan zavežljaj s dinamitom. Potrčao je što je brže mogao. Meci su fjukali oko njega. Odjednom osjeti udarac u jedan od zavežljaja. Sledio se, ali odahnuo zapazivši da je metak samo okrznuo omot načinjen od vreće. Činilo mu se da nikad neće stići do zaklona. Napokon ugleda MacKenzija na istom mjestu gdje ga je bio ostavio. Škot je i dalje pucao. Naglo se okrenuo i, opazivši Farga, širom raskolačio oči.

– Uspio si!

Fargo počne odmotavati zavežljaje, prerezujući nožem kopce kojima su bili vezani.

MacKenzie se veselo nasmiјao.

– Dopusti da ti pomognem.

Za dvije minute eksploziv je bio spreman. MacKenzie izvadi šibice otporne na vodu i polovicu šibica doda Fargu.

Ustali su i potrčali što su brže mogli. Lasher i njegovi ljudi su ih zapazili i zasuli ih pravom

kišom olova, ali oni su bili dobro skriveni pod gustim granjem stabala. Odjednom MacKenzie posrne.

— Fargo! — uspio je viknuti prije nego što je pao na tlo mahnuvši rukom u kojoj je držao eksploziv. Fargo se okrene i u posljednjem trenutku zgrabi smotak.

— Nastavi trčati! — viknuo mu je MacKenzie, koji je ostao ležati na tlu, ranjen u bedro.

Fargo se brzo našao pred zatvorenim koritom rijeke. Pronašao je odličan zaklon pod granjem ogromnog stabla. Čučnuo je, izvadio šibice i zapalio fitilj, a onda je začuo šum koji je želio čuti: sssss... Bacio je dinamit prema zatvorenom prolazu ne dižući glavu. Za nekoliko trenutaka osjetio je kako pod njih podrhtava zemlja. Začula se grmljavina. Ljudi koji su se nalazi na odronjenom kamenju počeli su vrištati. Fargo baci još jedan smotak, zatim još jedan.

Upravo se spremao skočiti u oblak dima što je nastao nakon eksplozija, kad se dogodi nešto što nije očekivao. Nije morao potrčati s otkočenim revolverom.

Dogodilo se ono čemu se ni u snu nije nadao. U normalnim okolnostima takva zapreka bi se mogla razbiti samo ako se eksploziv pažljivo položi ispod stijena i to su obično činili ljudi koji se bave tim poslom, mineri.

Sada se dogodilo nešto drugo. Iza odronjenog stijena voda je neprekidno rasla. Nadolazile su sve veće količine vode, što su svojom ogromnom snagom rovale podnožje zapreke što se našla pred njom. Snažne eksplozije su uzdrmale ogromnu masu kamenja, a golemi balvani, što su stajali pred njom, jednostavno su se zabili u pukotine koje su pri tom nastale i snažna bujica je učinila svoje. Stijenje se srušilo i voda je uz ogroman huk počela teći preko kamenja. Golema masa drveta polako se počela pomicati osjetivši slobodan prolaz.

Sve što se pri tom događalo činilo se kao noćna mora. Pucnjava je prestala s obje strane. Lasherovi ljudi što su se nalazili na odronjenim stijenama nestajali su u masi kamenja i vode.

Fargo skoči na balvane što su se počeli kretati niz vodu i počne skakati s jednog na drugi.

Drvo je sada već slobodno plivalo niz rijeku. Pogledom je pretraživao ogromnu masu drva. Preživjeli Lasherovi ljudi bili su na obali ili su pokušavali održati ravnotežu na plutajućim balvanima, ali im nije bilo do borbe nakon svega što se dogodilo. Fargo je znao da će nastaviti pucnjavu čim se smire. On počne gadati. Jedan, dva, tri Lasherova momka pala su u vodu.

Tada mu se učini da čuje kako ga netko zove. On se oprezno okrene održavajući ravnotežu na plutajućem balvanu. MacKenzie je stajao naslonjen na stablo i mahao mu rukom kao da ga upozorava na nešto.

I tada Fargo ugleda Lashera. Preskakao je balvane krećući se ravno prema njemu. Lice mu je bilo iskrivljeno od bijesa, a u svakoj je ruci držao po jedan revolver.

Fargo nanišani revolverom. Kolt škljocne, ali upravo u tom trenutku balvan na kojem je stajao udari u drugi pa je gotovo izgubio ravnotežu i pao u vodu.

Lasher mu se približavao. Još nekoliko koraka i krupan čovjek se nađe na Fargovu balvanu.

– Proklet bio, Fargo! – urlao je. – Upropastio si me, ali nećeš mi se uspjeti narugati!

Trenutak prije nego što je Lasher pritisnuo obarače, Fargo se svom snagom nasloni na svoju motku s kukom što se odupirala o dno. Golemi balvan naglo se pokrene, ali je Fargo bio spreman. Kad se balvan počeo okretati, Fargo je počeo brzo pomicati noge kako ne bi izgubio ravnotežu. Učinilo mu se da se igra poznate igre okretanja balvana, vrlo omiljene među drvosječama.

Vidio je kako je Lasher iznenađen zastao, a onda počeo gu-

biti ravnotežu. Jedan od njegovih revolvera zagrmio je, ali Lasher je već pucao naslijepo i nije pogodio cilja.

Fargo nije čekao ni trenutka. Njegov kolt je zapucao i metak je pogodio Lashera u prsa. Čovjek se trgao i pao, udarivši najprije u balvan. Dok je umirao na licu mu se ogledalo iznenađenje. Bio je posve blijed. Tada se otkotrljao u vodu. Drugi balvan, nadolazeći velikom brzinom, udari u Lasherovo tijelo, a zatim postrance u drvo na kojem je stajao Fargo. Kad su se balvani razdvojili, Lasherova tijela više nije bilo na površini vode.

Sve je bilo gotovo. Čuo se poneki pucanj. Lasherovi ljudi su polako odustajali dok su ih gonili Fargovi momci. Zatim je pucnjava utihnula. Fargo spremi revolver u korice, a onda počne preskakati plutajuće balvane. Pošao je prema mjestu gdje je bio ostavio MacKenzija.

Nagnuo se nad ranjenim čovjekom i pomogao mu da ustane.

MacKenzie se nasloni na Farga:

– Nije to ništa. Obična ogrebotina na nozi. Bol će proći kad se malo smirim.

On podigne glavu. Pogledao je prema mjestu gdje je do maločas stajala zapreka što je bila zaustavila rijeku. Rijeka je ponovo slobodno tekla svojim koritom noseći sa sobom goleme mase drva.

– Fargo, uspjet ćemo – reče dolara i o Lynne Houghton koja
škot. ga je čekala u Seattleu. Ona će
– Hoćemo. Uspjet ćemo. mu pomoći da potroši taj novac.
Fargu se činilo da već osjeća
miris, mora. Polako krene pomažući ra-
njenom MacKenziju. Pošli su
Razmišljao je o pukovniku. prema splavi.
Razmišljao je o dvadeset tisuća

KRAJ

U PRIPREMI:

**Tabor Evans:
LONGARM I KANADSKA POLICIJA**

Izašao je novi broj revije

naš strip

Ako ga nemaš, potraži ga
ODMAH!

